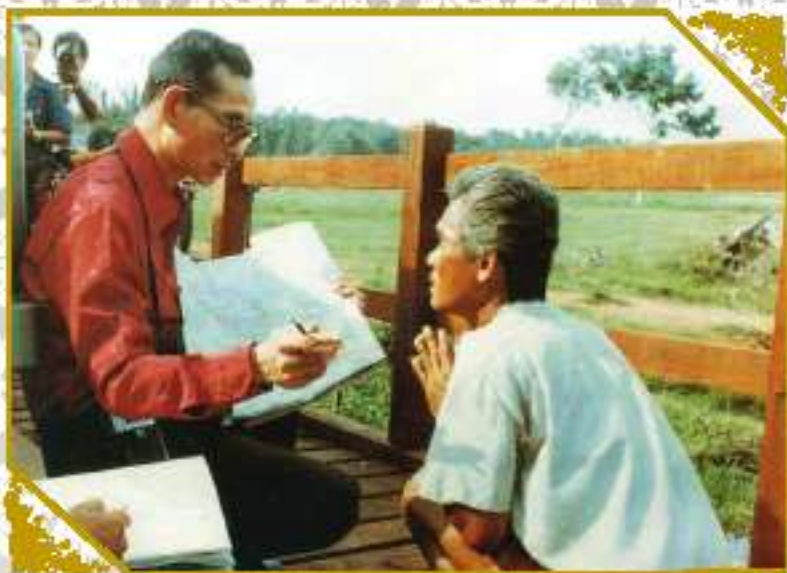

คู่มือ

ผลประโยชน์ทับซ้อน Conflict of interests

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

"...คนไม่มีความสุจริต คนไม่มีความมั่นคง ชอบแต่ makkelijk
ไม่มีวันจะสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้
ผู้ที่มีความสุจริตและความมุ่งมั่นเท่านั้น
จึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่ที่เป็นคุณประโยชน์แท้จริงได้สำเร็จ..."

พระบรมราชาวาท พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๒

คู่มือ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests) สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

สิ่งพิมพ์ลำดับที่

1/2560

พิมพ์ครั้งที่ 1

กรกฎาคม 2560

จำนวน

1,500 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

กระทรวงพาณิชย์

563 ถนนนันทบุรี ตำบลบางกระสอ

อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ : 02 507 6216, 02 507 6220

โทรสาร : 02 507 6217

สายด่วน : 1203

Website : <http://acoc.aps.moc.go.th>

Facebook : MOC-Zero Corruption

คำนำ

ตามนโยบายรัฐบาล ด้านการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ มุ่งเน้นการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกในการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการ และความซื่อสัตย์ สุจริตควบคู่กับการบริหารจัดการ ภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ รวมทั้งการมีผลประโยชน์ ที่ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด และให้ถือว่าเป็นวาระแห่งชาติที่เร่งด่วนประกอบกับ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้นำเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานในภาครัฐ ซึ่งในเครื่องมือดังกล่าว กำหนดให้หน่วยงานมีระบบการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ได้นำนโยบายดังกล่าวมาสู่การปฏิบัติในการสร้างระบบการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาคาถกรรมทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและบ่อย ทั้งนี้ ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้ในกำหนดเป็น คู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรให้เกิดความตระหนักถึงปัญหานี้ หวังหลีกเลี่ยงสถานการณ์อันอาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และป้องกันมิให้เกิดความเสี่ยงต่อการปฏิบัติราชการในภาพรวม โดยได้รับการสนับสนุนข้อมูลพื้นฐานจากสำนักงาน ก.พ. และสาระที่ประมวลจากโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องกรณีศึกษาผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) โดยจัดขึ้นเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2560 ซึ่งได้รับเกียรติจากนายอุทิศ บัวศรี ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. จากสำนักงาน ป.ป.ท. มาเป็นวิทยากร

คู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนเล่มนี้ สะท้อนให้เห็นถึงหลักการแนวคิดพร้อมข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้ใน การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อมิให้เกิดปัญหาการทุจริตและประพฤติ มิชอบ และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ และผู้สนใจ ศึกษานานทั่วทั้งเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการบริหารและเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
มีนาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	9
บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	15
บทที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน	27
บทที่ 3 แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	39
บทที่ 4 การให้หรือรับสินบน	51
บทที่ 5 ช่องทางและขั้นตอนการดำเนินการต่อข้อร้องเรียน	63
ตัวอย่างการทุจริตคอร์รัปชัน	67
บทสรุป	86
ภาคผนวก	87
เอกสารอ้างอิง	110
คณะผู้จัดทำ	112

ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง นโยบายอุดหนุนและห้ามไปไว้ในการค้าพาณิชย์

เพื่อให้การค้าระหว่างประเทศเป็นไปอย่างยุติธรรมและเป็นประโยชน์แก่ประเทศไทย มีประสิทธิภาพ และความเป็นอิสระในการแข่งขันและเสรีในการประกอบกิจการของเอกชนของต่างประเทศ ตลอดจนการคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของประชาชนชาวไทย พ.ศ. ๒๕๖๖ พจนานุกรมบัญญัติว่า การอุดหนุนการค้า หมายถึง การที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐให้การช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายสินค้าของตน เพื่อให้สามารถแข่งขันกับสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ที่มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โดยที่การค้าระหว่างประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ จึงกำหนดนโยบายเกี่ยวกับอุดหนุนและห้ามไปไว้ในการค้าพาณิชย์ขึ้น โดยที่วิธีนี้เป็นมาตรฐานและยอมรับปฏิบัติของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ เพื่อกำหนดทิศทางทางการปฏิบัติการค้าระหว่างประเทศ โดยที่การค้าระหว่างประเทศเป็นไปอย่างยุติธรรมและเป็นประโยชน์แก่ประเทศไทย และที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ที่มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โดยที่การค้าระหว่างประเทศ

๑. นโยบายห้ามไปไว้ใน

ไม่ได้โดยความสมควรว่า ความขัดแย้งต่าง ๆ ที่กำหนด มุ่งเน้นไปที่การค้าระหว่างประเทศเป็นไปอย่างยุติธรรมและเป็นประโยชน์แก่ประเทศไทย และที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ที่มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โดยที่การค้าระหว่างประเทศ

หมายเหตุวิธีที่ ๑ : ๑) ส่วนหนึ่งมีกำหนดการที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าแจ้งข้อกล่าวหาต่อ

หรือดำเนินการพิจารณา รวมทั้งเป็นต้นฉบับวิธีที่ ๑ ของข้อกล่าวหาที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าแจ้งข้อกล่าวหาต่อ

๒) ได้มีวิธีการและวิธีปฏิบัติที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าแจ้งข้อกล่าวหาต่อ

หรือดำเนินการพิจารณา รวมทั้งเป็นต้นฉบับวิธีที่ ๑ ของข้อกล่าวหาที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าแจ้งข้อกล่าวหาต่อ

๓) ได้มีวิธีการและวิธีปฏิบัติที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าแจ้งข้อกล่าวหาต่อ

หรือดำเนินการพิจารณา รวมทั้งเป็นต้นฉบับวิธีที่ ๑ ของข้อกล่าวหาที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าแจ้งข้อกล่าวหาต่อ

๒. นโยบายความพึงพอใจ

ดำเนินการบริหารการค้าระหว่างประเทศ ของหน่วยงานสำนักงานพาณิชย์ โดยที่การค้าระหว่างประเทศเป็นไปอย่างยุติธรรมและเป็นประโยชน์แก่ประเทศไทย และที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ที่มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โดยที่การค้าระหว่างประเทศ

หมายเหตุวิธีที่ ๑ : ๑) ส่วนหนึ่งมีกำหนดการที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าแจ้งข้อกล่าวหาต่อ

หรือดำเนินการพิจารณา รวมทั้งเป็นต้นฉบับวิธีที่ ๑ ของข้อกล่าวหาที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าแจ้งข้อกล่าวหาต่อ

๒) ได้มีวิธีการและวิธีปฏิบัติที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าแจ้งข้อกล่าวหาต่อ

หรือดำเนินการพิจารณา รวมทั้งเป็นต้นฉบับวิธีที่ ๑ ของข้อกล่าวหาที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าแจ้งข้อกล่าวหาต่อ

๓) ได้มีวิธีการและวิธีปฏิบัติที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าแจ้งข้อกล่าวหาต่อ

หรือดำเนินการพิจารณา รวมทั้งเป็นต้นฉบับวิธีที่ ๑ ของข้อกล่าวหาที่ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าแจ้งข้อกล่าวหาต่อ

เรื่อง นโยบายคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน

๓. นโยบายความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ภายในหน่วยงานเป็นกรณีไป
ด้านโครงสร้างการดำเนินงานในหน่วยงานหรือบริการที่อื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีไม่ครบถ้วนอยู่บ้างซึ่งได้แก่ที่ของหน่วยงาน กลุ่ม หรือภาคีต่าง

มาตรการปฏิบัติ : (๓) ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
ไม่เอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่นในการปฏิบัติหน้าที่

(๔) ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นไปอย่างถูกต้อง เป็น
ที่ถูกต้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรมปฏิบัติหน้าที่

(๕) การทำงานโดยปกติ หน่วยงานต้องดำเนินการมีระบบข้อมูลข่าวสารและ
ไม่ได้เปิดเผยหรือปิดกั้นข้อมูลข่าวสาร

๔. นโยบายด้านวิสัยทัศน์ของส่วนราชการ การปฏิบัติราชการตามภารกิจของหน่วยงานให้ยึด
คุณธรรมที่ซื่อสัตย์สุจริตตาม จรรยาบรรณ และวินัยปฏิบัติราชการของข้าราชการ

มาตรการปฏิบัติ : (๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบุคลากรมีทัศนคติที่ไม่เอื้อต่อการทุจริต โดยการ
ปลูกฝัง มีคุณธรรมซื่อสัตย์สุจริตตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรมปฏิบัติหน้าที่

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานของบุคลากร
อย่างซื่อสัตย์ ผ่านสื่อของส่วนราชการโดยตรงประจำส่วนราชการ

(๓) กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลตามแผนการปฏิบัติงานขององค์กร
ที่เป็นกรณีในการปฏิบัติงานมีข้อมูลเชิงลึกขององค์กรในส่วนการดำเนินงานบริการการทุจริต ของที่ ๓
(๓๓, ๓๓๓๐ - ๓๓๓๐)

(๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกลไกการดำเนินการปฏิบัติของบุคลากรให้เป็น
ไปอย่างมีธรรมาภิบาลที่โปร่งใส ไร้ทุจริต AOC Zero Corruption และที่สำคัญคือต้อง
การมีระบบการทุจริตและของหน่วยงานในภาคีภาคีที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วน ภาครัฐและภาคเอกชน
วิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. นโยบายด้านคุณธรรมภายในหน่วยงาน หน่วยงานบริหารของส่วนราชการที่กำกับ
พิจารณา มีวิสัยทัศน์ของส่วนราชการไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ส่งเสริมและส่งเสริมส่วนรวม โดยนำองค์การที่
กำกับดูแล การให้บริการ ที่ถูกต้องและซื่อสัตย์สุจริตตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญากรรม
การพิจารณาและ ส่งเสริมวินัยในการของส่วนราชการ

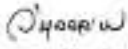
มาตรการปฏิบัติ : (๑) ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างสุจริตตามแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน
และเป็นไปอย่างถูกต้อง

(๒) ส่งเสริมการพิจารณาบุคลากรโดยคำนึงถึงคุณธรรม และที่ควรของ
ส่วนราชการที่ให้บริการประชาชน

(๓) ส่งเสริมการบริหารงานของหน่วยงาน ให้มีคุณธรรมสุจริต และมีความซื่อสัตย์
ยึดมั่นการที่ซื่อสัตย์สุจริต ให้มีวินัยตามมาตรฐานปฏิบัติหน้าที่

(๔) ส่งเสริมให้มีการประเมินผลของหน่วยงานโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาค
ของส่วนราชการ เพื่อให้มีคุณธรรมสุจริตตามวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นางสาววิบูลย์ลักษณ์ วัฒนศิริ)
ปลัดกระทรวงพาณิชย์

บทนำ

ปัจจุบัน ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบหรือการคอร์รัปชันถือได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ทั่วโลกไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือประเทศที่ด้อยพัฒนาต่างต้องเผชิญปัญหาการคอร์รัปชัน และได้กลายมาเป็นปัญหาที่มีความสำคัญที่สุดปัญหาหนึ่งของหลายประเทศ ซึ่งยังไม่มีทิศทางจะหมดไป อีกทั้งยังทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ จากปัญหาดังกล่าว จำเป็นที่หน่วยงานภาครัฐต้องเร่งสร้างองค์ความรู้ให้กับบุคลากรมีความพร้อม โดยเฉพาะในเรื่องการปลูกฝังองค์ความรู้ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) เพราะถือเป็นการทุจริตประเภทหนึ่ง โดยเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักของหน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียผลประโยชน์ไป ซึ่งอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการและความเป็นธรรมในสังคม

อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางผู้ที่จะเฝ้าระวังท่าความผิดของหน่วยงานที่ทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกส่งโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐ ในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับหลายมิติ ทั้งมิติทางสังคม การเมือง การบริหารและที่สำคัญสะท้อนถึงวัฒนธรรมค่านิยม ในการบริหารที่ด้อยพัฒนาและยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

หากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐขาดจิตสำนึกในหน้าที่ ที่จะปกป้องผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ โดยมีการใช้ส่วนราชการราชการโดยมิชอบในการดำเนินกิจกรรม เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเอง ลูกน้อง และพรรคพวกน้อง เสนอผลประโยชน์ส่วนรวมย่อมส่งผลกระทบต่อสถาบันราชการและสร้างความเสียหายต่อประเทศชาติและประชาชน ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐควรสร้างความตระหนัก และหามาตรการหรือแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาสู่การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยม การสร้างจิตสำนึกและเสริมสร้างจริยธรรมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการทำงานเพื่อส่วนรวมยึดถือหลักจริยธรรมและผลประโยชน์ส่วนรวมในการปฏิบัติราชการเป็นสำคัญ

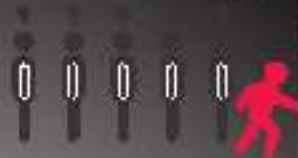

ความเคยชินต่อการทุจริตในสังคมไทย

(จากผลการสำรวจของ ABAC และ NIDA)

คนในวัย 1 ใน 4 คนมองว่าท่านและองค์กร

มีบทบาทและหน้าที่ส่วนหนึ่งที่ช่วยผลักดันการทุจริตคอร์รัปชัน

87.6% เคยใช้วิธีร้องเรียน
ไปที่ผู้บริหารหรือใช้บริการภายใน

81.2% เคยใช้
เงินในใจตอนทาน
เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ
เพื่ออำนวยความสะดวก

81.2% เคยมีพฤติกรรม
คอร์รัปชันในขณะปฏิบัติงาน

83.6% เคยคอร์รัปชัน
ทรัพย์สินของสำนักงาน

82.4% เคยลดการบ้าน
หรือรายงานเนื่อง

54.7% เคยขับรถ
ผิดกฎจราจร

31.39% อดจ่ายเงินหรือ
ถูกยึดใบจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

18.18% เคยใช้ระบบอุปถัมภ์/
ใช้สิทธิพิเศษเฉพาะแก่เครือญาติ

18.51% เคยใช้ของขวัญหรือ
สินบนแก่เจ้าหน้าที่รัฐ

16.67% เคยนำวัสดุ,
อุปกรณ์ในสำนักงานไปใช้ส่วนตัว

15.56% เคยฝาก
บุตรหลานเข้าโรงเรียน

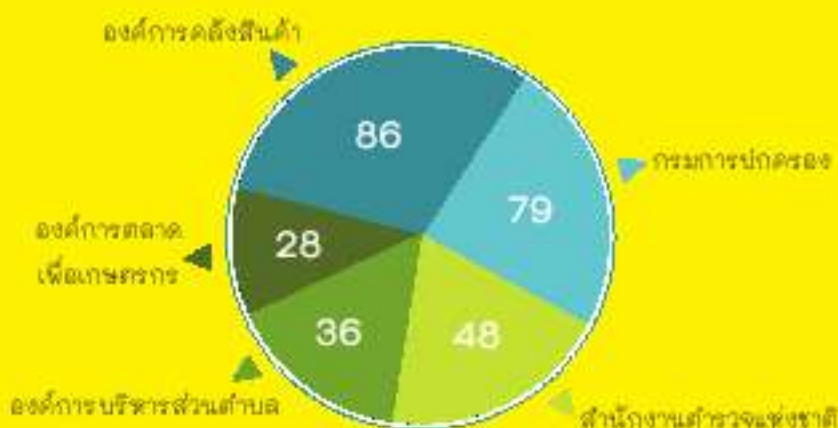

20.57% เคยไปกินเลี้ยง
สังสรรค์กับเจ้าพนักงานใน

สถิติการรับเรื่องร้องเรียนเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง
ของสำนักงาน ป.ป.ท.เดือน สิงหาคม 2559
เรื่องที่รับไว้ตรวจสอบข้อเท็จจริง จำนวน 730 เรื่อง

กลุ่มประเภทฐานความผิดสูงสุด 5 อันดับแรก

หน่วยงานที่ถูกร้องเรียนสูงสุด 5 อันดับแรก

ที่มา : สถิติการตรวจสอบข้อเท็จจริง (เดือนสิงหาคม 2559) สำนักงาน ป.ป.ท.

การทุจริต (CORRUPTION)

“การทุจริต” เป็นภัยร้ายแรงสำคัญที่ทำให้ลายความมั่นคงของชาติ รัฐบาลจึงมีนโยบายว่าจะสร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พร้อมทั้งพัฒนาความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของประชาชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน รวมถึงการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตลอดจนสนับสนุนการสร้างค่านิยมของสังคมให้ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตและถูกต้องชอบธรรม

“การทุจริต”

โดยทุจริต หมายความว่า “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

“ทุจริตในภาครัฐ”

หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่”

หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่า มีตำแหน่ง หรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

รูปแบบของการทุจริต (แนวคิด HRIDENHEIMER, 1978)

- **การทุจริตสีดำ** เป็นการทุจริตที่คนส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่ามี ความผิดและสมควรถูกลงโทษ
- **การทุจริตสีเทา** เป็นการกระทำที่คนส่วนหนึ่งเห็นว่าควรถูกลงโทษ แต่อีกส่วนหนึ่งเห็นแตกต่างออกไป และคนส่วนใหญ่มีความเห็นคลุมเครือ
- **การทุจริตสีขาว** เป็นการกระทำที่คนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะชนชั้นนำ ในสังคมเห็นว่ายอมรับได้ เช่น การแข่งแกว การใช้อิทธิพล การให้ค่าน้ำร้อน น้ำชา เป็นต้น (เป็นการทุจริตที่มักลืมนับ)

สาเหตุการทุจริต

การทุจริตในวงราชการมีมูลเหตุหลายประการ เช่น

- เจ้าหน้าที่ขาดคุณธรรมและจริยธรรม
- ขาดกลไกในการลงโทษและการบังคับใช้กฎหมาย
- ขาดการตรวจสอบและการควบคุม กำกับ ดูแล
- ได้รับค่าตอบแทน/เงินเดือนไม่พอกับการครองชีพ
- มีปัญหาทางเศรษฐกิจ หรือ ติลอบขายยศ
- สภาพการทำงานเปิดโอกาส หรือ เอื้ออำนวย
- กระบวนการปฏิบัติงานมีช่องโหว่

บทที่ 01

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest: COI) คือ
ผลประโยชน์ **ส่วนบุคคล** กับผลประโยชน์ **ส่วนรวม** **ขัดกัน**

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest : COI) บางครั้งเรียกว่า **ความขัดแย้ง** ระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม หรือบางทีก็เรียกว่า **“การผลประโยชน์ทับซ้อน”** ซึ่งเป็นการทุจริตที่ไม่เหมือนกับ การทุจริตชนิดอื่น เพราะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในสถานการณ์ที่หลากหลายมากตั้งแต่เรื่องเล็กๆ ไปถึงโครงการหรือการตัดสินใจหลายพันล้าน อีกทั้ง **การโกงยังไม่ได้เกิดขึ้นโดยตรง** และ **มีการผ่านการบวนการหลายขั้นตอน** จึงอาจไม่ได้เป็นเชิงฉ้อโกงเป็นวงกว้าง จึงทำให้ไม่มีหลักฐานได้เราตามจับได้อย่างชัดเจน

1.1 ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็น นักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร **มีผลประโยชน์ส่วนตัว** ขัดแย้งกับ **ผลประโยชน์ส่วนรวม** ขององค์กร **คือ** **สิ่ง** หรือ การปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ **ส่วนการทับซ้อน** **คือ** **การ** **ส่วนรวม**

1.2 องค์ประกอบของความขัดแย้งกับระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคล และผลประโยชน์ส่วนรวม

1. มีผลประโยชน์ส่วนตัว (Private or personal interest) อาจเป็น **ตัวเงิน** หรือ **ไม่เป็นตัวเงิน** ก็ได้ เป็นเรื่องตนเองหรือของคนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด **คือ** **ผลประโยชน์ส่วนบุคคลมีความเกี่ยวข้องกับส่วนรวม**

2. มีหน้าที่และความรับผิดชอบทางการตามตำแหน่งราชการหรือสาธารณะ (Public or official duty and responsibility) ผู้ที่ดำรงตำแหน่งสาธารณะต้อง **มีบทบาทและปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานทางวิชาชีพ หรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน** ด้วยความเป็นกลาง **คือ** **ผลประโยชน์สาธารณะสำคัญเหนือผลประโยชน์ส่วนบุคคล**

3. มีการเข้ามาแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นกลาง (Interfering with objective judgment) สภาทนายความขัดแย้งได้เข้ามาแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจที่เป็นกลางของผู้ดำรงตำแหน่งจนทำให้การตัดสินใจของเบเนอออกกฎหมายเศรษฐกิจหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน

1.3 ลักษณะของความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม

1. ความขัดแย้งกันที่เกิดขึ้นจริง (Real conflict of interests) เป็นสถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะมี**ผลประโยชน์ส่วนตัวที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานที่ละเมิดตำแหน่งและความรับผิดชอบ**

2. โอกาสการเกิดความขัดแย้งกัน (Potential conflict of interests) ผู้มีอำนาจตัดสินใจพบว่าตนเอง**อยู่ในสถานการณ์ที่ผลประโยชน์ส่วนตัวมีโอกาสที่จะสามารถเข้ามามีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานได้** แต่ยังไม่ได้ตัดสินใจหรือดำเนินการตามหน้าที่รับผิดชอบ และจะเปลี่ยนไปเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจริงได้ก็ต่อเมื่อได้ตระหนักถึงความขัดแย้งและมีได้ละทิ้งผลประโยชน์ส่วนตนหรือถอนตัวออกจากสถานการณ์นั้น

มีผลประโยชน์ส่วนตัว

CONFLICT OF INTERESTS

มีตำแหน่งทางราชการหรือสาธารณะ

“การทับซ้อนของประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม”

“สถานการณ์ซึ่งบุคคลใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางที่เป็นประโยชน์ต่อตัวเอง”

บทกฎหมายการใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นกลาง

“การขัดกันแห่งผลประโยชน์”

“สถานการณ์ซึ่งบุคคลมีผลประโยชน์ส่วนตัวมากเพียงพอที่จะมี “อิทธิพล” ต่อการปฏิบัติงานที่ ในตำแหน่งและส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม”

1.4 ต้นเหตุพื้นฐานของ การคอร์รัปชัน

1.5 ปัจจัยที่ทำให้เกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน

มีฐานคิดในเรื่องการตอบแทนบุญคุณ

โดยเฉพาะบุญคุณทางการเมือง

มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินที่สุรุ่ยสุร่าย
ทำให้รายรับไม่สมดุลกับรายจ่าย

มีความจำเป็นในการรักษาตัวรอด

ลดการเผชิญปัญหา เน้นเรื่องวัตถุนิยมการอยากมี อยากได้

บทลงโทษทางกฎหมายยังไม่เพียงพอ
ต่อการ "ปิดกั้น" และ "ปราบปราม"

โครงสร้างการบริหารและ
การมีระบบการตรวจสอบถ่วงดุล

ซึ่งฝ่ายตรวจสอบยังขาดความเข้าใจและระบบยังไม่มีประสิทธิภาพ

มีฐานคิดในลักษณะบูรณาการ

ไม่สามารถแยกแยะระหว่างเรื่องส่วนตัวกับเรื่องส่วนรวม
ออกจากกันได้เป็นอย่างดี

1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม “จริยธรรม” และ “การทุจริต”

“จริยธรรม” เป็นกรอบใหญ่ทางสังคมที่เป็นพื้นฐานของแนวคิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริต การกระทำใดที่ผิดต่อกฎหมายว่าด้วยการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และการทุจริตย่อมเป็นความผิดจริยธรรมด้วย แต่ตรงกันข้ามการกระทำที่ฝ่าฝืนจริยธรรม อาจไม่มีความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และการทุจริต เช่น การมีพฤติกรรมส่วนตัวที่ไม่เหมาะสม การมีพฤติกรรมคู่สาว เป็นต้น

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ขาดจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเข้าไปกระทำการใดๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นขาดความชอบธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ และจะเป็นต้นเหตุของการทุจริตต่อไป

การทุจริต (Corruption)

เป็นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมายโดยตรงถือเป็นความผิดอย่างชัดเจน ซึ่งคนส่วนใหญ่จะมีการบัญญัติกฎหมายออกมารองรับ มีบทลงโทษชัดเจน ถือเป็นความผิดขั้นรุนแรงที่สุดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่ปฏิบัติ

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests)

เป็นพฤติกรรมที่อยู่ระหว่างจริยธรรมกับการทุจริต ที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตนกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมบางประเภทมีการบัญญัติเป็นความผิดทางกฎหมายมีบทลงโทษชัดเจน แต่พฤติกรรมบางประเภทยังไม่มีการบัญญัติชื่อห้ามไว้ในกฎหมาย

จริยธรรม (Ethics)

เป็นหลักสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เปรียบเสมือน โครงสร้างพื้นฐานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือปฏิบัติ

1.7 กระบวนการทางความคิด

การที่ประโยชน์ส่วนตนขัดกับประโยชน์ส่วนรวมทำให้ประโยชน์ส่วนรวมต้องตกไปเป็นประโยชน์ส่วนตนซึ่งมีสาเหตุมาจากการที่มี "ระบบการคิด" ที่ไม่ถูกต้อง

ระบบเลข

ฐาน
10

ระบบเลข "ฐาน 10" (Analog)

คือ ระดับของ ผิด ถึง ถูก

ผิด 0...1...2...3...4...5...6...7...8...9...ถูก

- คิดแบบระบบเลขฐาน 10 (เลข 0 ถึง เลข 9)
- **ไม่สามารถแยก** ประโยชน์ส่วนตน ออกจากประโยชน์ส่วนรวมได้
- สังคมโลกยุค Analog

การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสิบ (Analog)

- เจ้าหน้าที่ของรัฐยังมีระบบการคิดที่นำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมา**ปะปนแยกแยะไม่ออก**
 - สิ่งไหน คือ ประโยชน์ส่วนตน และ สิ่งไหน คือประโยชน์ส่วนรวม
 - นำสิ่งของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน
 - เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเหนือกว่า ประโยชน์ส่วนรวมหรือของหน่วยงาน
 - แสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อตนเอง เครือญาติ หรือพวกพ้อง
 - กรณีเกิด **"การขัดกัน"** ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม จะยึดประโยชน์ส่วนตน เป็นหลักก่อน

CDI

การปรับกระบวนการทางความคิด (Mind Set) การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

ระบบเลข

ฐาน
2

ระบบเลข “ฐาน 2” (Digital)

คือ การคิดแยกแยะ, สามารถเลือกได้เพียง 2 ทางเช่น มีด กับ จุก, ใช่ กับ ไม่ใช่, ทำได้ กับ ทำไม่ได้

- คิดแบบระบบเลขฐาน 2 (เลข 0 กับ 1)
- แยกประโยชน์ส่วนตน ออกจาก ประโยชน์ส่วนรวมได้
- สังคมโลกยุค Digital

การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบฐานสอง (Digital)

- เจ้าหน้าที่ของรัฐมีระบบการคิดที่สามารถแยกออกอย่างชัดเจน
- สิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิด สิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนทำไม่ได้ สิ่งไหน คือ ประโยชน์ส่วนตัว สิ่งไหน คือ ประโยชน์ส่วนรวม **ไม่นำมาปะปนกัน**
- ไม่นำสิ่งของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน
- ไม่เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม หรือของหน่วยงานเหนือกว่าประโยชน์ของส่วนตน
- ไม่แสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่
- กรณีเกิด**“การขัดกัน”**ระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม จะต้องยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักก่อน

ระบบคิด ฐานสิบ (Analog)

ระบบคิด ฐานสอง (Digital)

ระบบคิด ฐานสิบ (Analog)

ใช้น้ำประปาหลวง
ล้างรถส่วนตัว

นำรถยนต์หลวง
มาใช้ในธุระส่วนตัว

นำอุปกรณ์ไฟฟ้า
ส่วนตัวมาชาร์ตที่ทำงาน

นำวัสดุครุภัณฑ์หลวง
ไปใช้ส่วนตัว

ใช้โทรศัพท์หลวง
ในเรื่องส่วนตัว

รับของขวัญ
ผู้มาติดต่อราชการ

ระบบคิด ฐานสอง (Digital)

2.1 หลักการ 4 ประการสำหรับการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน¹

1. ป้องกันผลประโยชน์สาธารณะ : การทำเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะเป็นหน้าที่หลักที่ต้องตัดสินใจและให้คำแนะนำภายในกรอบกฎหมาย และนโยบายจะต้องทำงานในขอบเขต หน้าที่ที่พิจารณาความถูกต้องไปตามเนื้อผ้า ไม่ให้ผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซง รวมถึงความเห็นหรือทัศนคติส่วนบุคคลที่ปฏิบัติต่อแต่ละบุคคลอย่างเป็นกลาง ไม่มีอคติลำเอียงด้วยเรื่องคำสาเนา อาชีพ จุดยืนทางการเมือง เผ่าพันธุ์ วงศ์ตระกูล ฯลฯ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ไม่เพียงปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น แต่ต้องมีจริยธรรมด้วย

2. สนับสนุนความโปร่งใสและความพร้อมรับผิด : การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนต้องอาศัยกระบวนการแสวงหา เปิดเผยและจัดการที่โปร่งใส นั่นคือ เปิดโอกาสให้ตรวจสอบและมีความพร้อมรับผิดมีวิธีการต่างๆ เช่น จัดทะเบียนผลประโยชน์โยกย้ายเจ้าหน้าที่จากตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน การเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตน หรือ ความสัมพันธ์ที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ ถือเป็นขั้นตอนแรกของการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน การใช้กระบวนการอย่างเปิดเผยทั่วหน้าจะทำให้เจ้าหน้าที่ร่วมมือและสร้างความเชื่อมั่นแก่ ประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสีย

3. ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคลและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง : การแก้ปัญหาหรือจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนจะสะท้อนถึงความยึดหลักคุณธรรมและความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่และองค์กร

¹ บทที่ 6 การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน, คู่มือ การพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติทางมาตรฐานทางจริยธรรม สำนักงานปลัดเรือนสำหรับคณะกรรมการจรรยาบรรณ, 2554

การจัดการต้องอาศัยข้อมูลนำเข้าจากทุกระดับในองค์กร ฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบเรื่องการสร้างระบบและนโยบาย และเจ้าหน้าที่ก็ควรต้องมีความรับผิดชอบโดยระบุผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ เจ้าหน้าที่ต้องจัดการกับเรื่องส่วนตนเพื่อ หลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนมากที่สุดเท่าที่ทำได้และหัวหน้าหน่วยงานก็ต้องเป็นแบบอย่างด้วย

4. สร้างวัฒนธรรมองค์กร : หัวหน้าหน่วยงานต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ ในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้นและการสร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อตรงต่อหน้าที่ซึ่งต้องอาศัยวิธีการ ดังนี้

- ให้ข้อแนะนำและการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และการปฏิบัติรวมถึงการใช้กฎเกณฑ์ที่มีในสภาพแวดล้อมการทำงาน

- ส่งเสริมให้มีการสื่อสารอย่างเปิดเผยและมีการเสวนาแลกเปลี่ยน เพื่อให้เจ้าหน้าที่พร้อมที่จะเปิดใจและเปิดเผยข้อมูล รวมถึงการหารือเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในที่ทำงาน

- ปกป้องกันไม่ให้มีการนำข้อมูลจากการเปิดเผยของเจ้าหน้าที่ไปใช้ในทางที่ผิด

- เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายและกระบวนการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมและปฏิบัติตามรวมถึงการสร้างและพัฒนาระบบต่อไปนี้

- 1) มาตรฐานในการส่งเสริมความซื่อตรงต่อหน้าที่โดยรวมไว้ในเรื่องกำหนดทางจริยธรรม

- 2) กระบวนการระบุความเสี่ยงและจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

- 3) กลไกความพร้อมรับผิดชอบทั้งภายในและภายนอก

- 4) วิธีการจัดการ (รวมถึงการลงโทษ) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ

ให้เป็นความรับผิดชอบของตนเองที่จะต้องทำตามกฎระเบียบและมาตรฐาน

2.2 แนวทางการบริหารเพื่อป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน¹⁾

1) การระบุผลประโยชน์ทับซ้อน

ขั้นตอนแรก คือ การระบุว่าการดำเนินงานของหน่วยงาน มีจุดใดบ้างที่เสี่ยงต่อการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้นั้นมีประเภทใดบ้าง

เป้าหมายสำคัญ คือ องค์กรต้องรู้ว่าอะไรคือผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนร่วม เพราะจะช่วยให้การระบุจุดเสี่ยงครอบคลุมและทำให้เจ้าหน้าที่รู้สึกมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือตามนโยบาย การระบุผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ต้องพิจารณานโยบายและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาประกอบด้วย

2) พัฒนากลยุทธ์และตอบสนองอย่างเหมาะสม

องค์กรประกอบประการหนึ่งในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน คือ ความตระหนักของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวิธีการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงความรับผิดชอบของแต่ละคน ดังนั้น กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการต้องแยกให้ชัดเจนระหว่างความรับผิดชอบขององค์กรและความรับผิดชอบของสมาชิกในองค์กร และยังต้องทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สามารถรู้ได้ว่าเมื่อใดมีผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้นและในแบบใด (แบบเกิดขึ้นจริง แบบที่เห็นหรือแบบเป็นไปไม่ได้ โดยเปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อนและบันทึกกลยุทธ์ต่างๆ ที่ใช้เพื่อการจัดการติดตามประสิทธิภาพของกลยุทธ์ที่ใช้

¹⁾ บทที่ ๔ การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน, คู่มือ การพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติอย่างมาตรฐานทางจริยธรรม สำนักงานปลัดเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร, 2554

3) ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และหัวหน้างานระดับสูง

เพื่อให้การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนมีประสิทธิภาพต้องมีการให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เจ้าหน้าที่ในองค์กร เอกชนที่มาทำสัญญา หัวหน้างานระดับสูง และการให้ความรู้

การสร้างความรู้เข้าใจว่าอะไร คือ ผลประโยชน์ทับซ้อน ผลประโยชน์ทับซ้อนใดเกิดขึ้นบ่อยในองค์กร อะไรคือจุดเสี่ยงที่ระบุในนโยบาย รวมถึงความแตกต่างของความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามนโยบาย ผู้มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันควรรีให้ข้อมูลบรรยายพร้อมตัวอย่างที่ชัดเจนสำหรับการระบุและจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน โดยเน้นตรงที่เป็นจุดเสี่ยงมากๆ เช่น การติดต่อประสานงาน การร่วมทำงานกับภาคเอกชน และกิจกรรมทางการเมือง เป็นต้น

นอกจากการให้ความรู้แล้ว ความตื่นตัวและเอาใจใส่ของผู้บริหาร รวมถึงกลยุทธ์การจัดการที่มีประสิทธิภาพจะมีส่วนสำคัญในการช่วยให้ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติตามการสร้างความรู้ตื่นตัวและความเอาใจใส่จะช่วยให้การแสวงหาจุดเสี่ยงและพัฒนาวิธีการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป

4) ดำเนินการเป็นแบบอย่าง

การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีความสำคัญเนื่องจากเจ้าหน้าที่มักจะคำนึงถึงสิ่งที่ผู้บริหารให้ความสนใจ โดยผู้บริหารต้อง

(1) พิจารณาว่ามีข้อมูลเพียงพอที่จะชี้ว่าหน่วยงานมีปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนหรือไม่

(2) ชี้แจงนำหนักประโยชน์ขององค์กร ประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์สาธารณะและพิจารณาว่าอะไร คือ วิธีที่ดีที่สุดในการจัดการหรือแก้ไขผลประโยชน์ทับซ้อน และ

(3) พิจารณาปัจจัยอื่นๆ รวมถึงระดับและลักษณะของตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงลักษณะของผลประโยชน์ทับซ้อน

5) สื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย

ประเด็นสำคัญ คือ ภาพลักษณ์ขององค์กรในการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสีย เนื่องจากไม่ว่าจะสามารถจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อนได้ดีเพียงใด ถ้าผู้มีส่วนได้เสียรับรู้เป็นตรงกันข้ามผลเสียที่เกิดขึ้นก็เลวร้ายไม่แพ้กัน

นอกจากนี้ควรสื่อสารแบบสองทางกับองค์กรภายนอกอาจใช้วิธีต่างๆ เช่น ให้มีส่วนร่วมในการระบุดูแลเสี่ยงและร่วมกันพัฒนากลไกป้องกันแก้ไขปัญหาขอรับฟังความเห็นต่อร่างนโยบายการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน ร่วมทบทวนและปรับปรุงกลไกการแสวงหาและแก้ไขผลประโยชน์ทับซ้อน วิธีเหล่านี้จะทำให้ได้นโยบายที่สอดคล้องกับความคาดหวังสาธารณะและได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ในการร่วมกันจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน กับผู้มีส่วนได้เสียนี้ องค์กรภาครัฐต้องทำให้การตัดสินใจทุกขั้นตอนโปร่งใสและตรวจสอบได้

6) การบังคับใช้และทบทวนนโยบาย

ระบบการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนต้องได้รับการทบทวนประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ โดยสอบถามข้อมูลจากผู้ใช้ระบบและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ เพื่อให้ระบบใช้ได้จริงและตอบสนองต่อสภาพการทำงาน รวมถึงสภาพสังคม เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง อีกทั้งยังสร้างความรู้สึกรับผิดชอบและการให้ความร่วมมือ นอกจากนี้ ยังอาจเรียนรู้จากองค์กรอื่นๆ การแสวงหา การเรียนรู้เช่นนี้ยังเป็นการสื่อสารว่าองค์กรมีความมุ่งมั่นในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนอีกด้วย การทบทวนควรครอบคลุมจุดเสี่ยงและมาตรการและผลการทบทวน หรือมีการเปลี่ยนแปลงต้องสื่อสารให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติให้เข้าใจและปรับเปลี่ยนการทำงานให้สอดคล้องกัน โดยอาจพัฒนาระบบสนับสนุนเพื่อช่วยพัฒนาทักษะและการให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่

2.3 การให้ การรับของขวัญ และผลประโยชน์

ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเทียบกับราคาตลาด
มีค่าน้อยกว่า **3,000 บาท** ไม่ต้องรายงาน

ของขวัญทั้งหมดที่มีค่าทางวัฒนธรรม
หรือประวัติศาสตร์ เช่น งานศิลปะ
พระพุทธรูป เครื่องประดับโบราณ

ของขวัญหรือผลประโยชน์ใด ๆ
เมื่อเทียบกับราคาตลาดมีค่าเกิน
3,000 บาท ต้องรายงานหน่วยงาน
เมื่อใช้ประโยชน์สาธารณะ

2.3 การให้ การรับของขวัญ และผลประโยชน์

เงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้
(ตัวอย่างเช่น หุ้น พันธบัตร ล็อตเตอรี่)

ต้องปฏิเสธไม่รับไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ๆ

ได้ของขวัญจากผู้ให้บริการเพื่อ
เป็นการขอบคุณในการให้บริการที่ดี
มีค่ามากกว่า 3,000 บาท ต้อง
รายงานของขวัญแต่ละอย่างใน

ของขวัญที่ได้รับบ่อยครั้ง
อาจทำให้เกิดข้อสงสัยจากประชาชน
ว่ามีอิทธิพลเป็นนอกระบบในการให้บริการ
ดังนั้นควรปฏิเสธการรับ

2.4 การเรียไร^๑

ปัจจุบันการเรียไรมีรูปแบบที่หลากหลายและมีความซับซ้อนมากขึ้น สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือข้าราชการ

ก็มีการเรียไรเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐ อยู่เสมอ แม้จะเป็นวัฒนธรรมที่ดีที่แสดงออก ถึงความมีน้ำใจการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แต่จากการสำรวจพบว่าหน่วยงานของรัฐหรือข้าราชการ บางส่วนได้มีการอาศัยวัฒนธรรมดังกล่าว เป็นช่องทางในการแสวงหาประโยชน์ ที่มีชอบดำเนินการเรียไรที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องทำให้เกิดความไม่เป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ และนำไปสู่การทุจริตและประพฤติมิชอบ อันก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนโดยทั่วไป

ดังนั้น เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการได้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน จึงกำหนดแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนกรณีการเรียไร ดังนี้

1. ห้ามมิให้จัดให้มีการเรียไรที่มีชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช 2487 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2547 มติคณะรัฐมนตรี และประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
2. ห้ามใช้หรือแสดงตำแหน่งหน้าที่ราชการให้ปรากฏในการเรียไร
3. ห้ามใช้อำนาจหน้าที่ในฐานะข้าราชการพลเรือน สิ่ง ขอร้อง หรือ บังคับ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นช่วยทำการเรียไรที่ไม่ถูกต้องตาม ระเบียบและขั้นตอนของกฎหมาย

^๑ บทที่ 4 การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน, คู่มือ การวินิจฉัยและส่งเสริมการปฏิบัติทางมาตรฐาน การจริยธรรม ข้าราชการพลเรือนสำหรับคณะกรรมการจรรยาบรรณ, 2554

4. ห้ามมิให้นำผลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้ใต้บังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นที่เกิดจากการเรียไธมาประกอบการพิจารณาให้คุณได้โทษหรือใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคล และไม่ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นเกิดความเดือดร้อนหรือเกิดความอึดอัดใจ

5. ห้ามเรียไธจากข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน เพื่อชื่อของขวัญ ให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หรือผู้บังคับบัญชา เนื่องในโอกาสต่างๆ เช่น วันเกิด วันขึ้นปีใหม่ การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลี้ยงรับรองข้าราชการ ผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชาที่ไปตรวจราชการ ฯลฯ ตลอดจนจนการมอบของฝาก หรือของอภินันทนาการซึ่งมีราคาแพง โดยปราศจากเหตุผลตามปกติ ประเพณีนิยม หากประสงค์จะแสดงความยินดีหรือปรารถนาดี ควรใช้บัตรอวยพรหรือ การลงนามในสมุดอวยพรแทน

6. ห้ามจัดกิจกรรมที่กำหนดให้มีการจำหน่ายบัตรหรือบริจาคเงิน หรือทรัพย์สินที่มีการกำหนดมูลค่าที่แน่นอน เช่น การจำหน่ายบัตรเข้าชม การแสดง การจำหน่ายบัตรเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกอล์ฟหรือกีฬาอื่น เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไธหรือได้รับยกเว้น ตามกฎหมาย

7. ห้ามใช้สัญลักษณ์ ตราสัญลักษณ์ หรือทรัพยากรของรัฐ เช่น บุคลากร ทรัพย์สินและเวลาราชการในการเรียไธ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับยกเว้นตามกฎหมาย

2.5 ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานปลัด กระทรวงพาณิชย์

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ได้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) ตามบริบทความวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤตินมิชอบ ซึ่งปัญหาสำคัญและที่พบบ่อย คือ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการและผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อได้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

1. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ
2. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรมความมีจริยธรรม
3. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการยึดมั่นในหลักจรรยาภิบาล

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (สบท.) วิเคราะห์ถึงโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดการทุจริตประพฤตินมิชอบ หรือผลประโยชน์ทับซ้อน โดยใช้แหล่งข้อมูลจาก

- การรายงานผลการตรวจสอบในภาพรวมของกระทรวงพาณิชย์ ประจำปีงบประมาณ 2559

- สรุปการดำเนินการทางวินัยข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงพาณิชย์ ปี พ.ศ. 2559 – 2560

การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ดังนี้

1. การพิจารณากระบวนการงานที่มี โอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรือ ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

1) กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงิน และมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง

2) กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกันการสร้างอุปสรรค

3) กระบวนการที่มีช่องทางเรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

2. โดยมีกระบวนการที่ เข้าข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรือ ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

1) การรับ – จ่ายเงิน

2) การบันทึกบัญชีรับ – จ่าย / การจัดทำบัญชีทางการเงิน

3) การจัดซื้อจัดจ้าง และการจ้างบริการ

4) การกำหนดคุณลักษณะวัสดุ ครุภัณฑ์

5) การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า

6) การตรวจรับวัสดุ ครุภัณฑ์

7) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอน ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง

8) การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ

3. ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

1) สูญเสียงบประมาณ

2) เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติใช้โอกาสกระทำผิดในทางมิชอบด้วยหน้าที่

3) เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

4. แนวทางการป้องกันความเสี่ยงอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

1) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการรังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ เช่น

(1) การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

(2) เผยแพร่ค่านิยมรังเกียจการทุจริต ให้กับข้าราชการ บุคลากร และเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

(3) จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้กับข้าราชการ บุคลากร และเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

(4) การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชา เป็นตัวอย่างที่ดี

2) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

(1) การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์ วิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใส เป็นธรรม

(2) การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

(3) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

(4) จัดช่องทางและประชาสัมพันธ์ช่องทางร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แนวทางปฏิบัติ เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

3.1 กลไกการแก้ปัญหาความขัดแย้งกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

เครื่องมือส่วนใหญ่ที่ใช้ในการจัดการกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นการทำให้โอกาสเกิดปัญหาดังกล่าวมีน้อยที่สุด โดยเครื่องมือต่างๆ จะนำมาใช้กับลักษณะปัญหาที่แตกต่างกัน และหากไม่สัมฤทธิ์ผลก็ยังมีเครื่องมืออื่นๆ ช่วยเสริมด้วย และต้องมีกลไกที่บังคับใช้กฎระเบียบที่กำหนดขึ้นเพื่อตรวจสอบให้ผู้อยู่ภายใต้กฎระเบียบดังกล่าวปฏิบัติตามข้อกำหนดที่บัญญัติไว้

หลักการสำคัญ คือ พยายามลดขนาดของอิทธิพลหรือแรงจูงใจที่เกิดจากผลประโยชน์รอง ไม่ให้มีผลกระทบต่อการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์หลักที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะต้องคำนึงถึง ในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายจากรัฐ

3.2 หลักการสำคัญของกลไกการป้องกันมิให้เกิดปัญหา ความขัดแย้งกัน

คือ พยายามลดขนาดของอิทธิพลหรือแรงจูงใจ อันเกิดจากผลประโยชน์รอง ไม่ให้มีผลกระทบต่อการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์หลักที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะต้องคำนึงถึง ในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายจากรัฐ

สำหรับประเด็นที่นำมาพิจารณาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการใช้เครื่องมือ/กลไกในการป้องกันปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ประกอบด้วยขอบเขตของพฤติกรรมต่างๆ ที่เข้าข่าย

ที่จะก่อให้เกิดปัญหา และเงื่อนไขในการใช้กลไกดังกล่าวให้สำเร็จ ตัวอย่างเช่น

1. การรับของขวัญ แบบไหนที่เข้าช่วยก่อให้เกิดปัญหา

- การใช้วิจารณ์ระบุว่าควรเปิดเผยการรับมอบสิ่งของเป็นหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้รับในฐานะที่ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- การมีสุจริตราบความบริสุทธิ์ใจของการรับสิ่งของเป็นไปได้อย่าง แต่การมีระเบียบเรื่องการห้ามรับของขวัญก็จะเป็นกลไกหนึ่งในการป้องกัน ปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งจะช่วยให้โอกาสของการเกิดคอร์รัปชันลดลง

2. ความชัดเจนของการแจ้งบัญชีทรัพย์สินหนี้สิน

อะไรต้องแจ้ง อะไรไม่ต้องแจ้ง เช่น รัฐมนตรีต้องนำรายการบัญชีทรัพย์สินหนี้สินของตน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ไปประชุมร่วมกับข้าราชการประจำ ในระดับผู้บริหารระดับสูงสุดของกระทรวงที่รับผิดชอบ เพื่อปรึกษาว่าในบัญชีดังกล่าวมีรายการใด ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้นได้ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบความถูกต้องเท่านั้นมิได้เป็นการให้ข้าราชการประจำมารับผิดด้วย

3. ความเชี่ยวชาญของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในกรณีที่มีความ

จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีจำนวนจำกัดมาก การห้ามผู้เชี่ยวชาญ ที่มี ส่วนได้เสียกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องเข้าเป็นกรรมการพิจารณาเรื่องต่างๆ เป็น เรื่องที่หลีกเลี่ยงได้ยากแต่ควรมีเงื่อนไข คือ ควรได้กรรมการที่มีความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ให้มีจำนวนน้อย และควรจำกัดบทบาท โดยให้มีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำปรึกษาในคณะกรรมการ ได้แต่ไม่ควรมีสิทธิลงคะแนนเสียง

นอกจากกลไก/เครื่องมือในรูปแบบของกฎระเบียบต่างๆ และองค์กรกำกับดูแลแล้ว ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของการใช้กลไก เหล่านั้นในการป้องกันปัญหา คือ การมีส่วนร่วมของสื่อมวลชนและ องค์กรพัฒนาเอกชนซึ่งจะทำหน้าที่ตรวจสอบและตีแผ่พฤติกรรมที่มีข้อบ่งชี้ ส่อารณชน และช่วยให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่ประชาชน

3.3 มาตรการในการแก้ไขปัญหาการทุจริตหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม

"ปราบ" คือ การปราบปรามทุจริต เป็นกรณีที่มีเหตุเกิดขึ้นแล้วเป็นการดำเนินคดีอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งประเทศไทยมีกฎหมายที่กำหนดลักษณะการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 มาตรา 123, มาตรา 123/1, มาตรา 123/2, มาตรา 123/3 และการกระทำความผิดที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มาตรา 100-มาตรา 103 ให้เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และมีโทษทางอาญา (มาตรา 103/1, มาตรา 122)

2. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147 - มาตรา 166, มาตรา 200-มาตรา 205

3. พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2502 มาตรา 4 - มาตรา 11

4. พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 - มาตรา 8, มาตรา 10 - มาตรา 13

นอกจากนี้ ยังมีมาตราการริบทรัพย์สินทางแพ่งอันเนื่องจากการร่ำรวยผิดปกติ และให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่

"ป้อง" คือ การป้องกันการทุจริต เป็นมาตรการที่ใช้เพื่อลดโอกาสในการทำการทุจริตได้ยากขึ้นหรือไม่ให้เกิดขึ้น เช่น การห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา 100 แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยกลั่นกรองกันและปราบปรามทุจริต

ใคร? อยู่ภายใต้บังคับ มาตรา 100

- นายกรัฐมนตรี
- รัฐมนตรี
- ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- รองผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

การบังคับใช้...

ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งดังกล่าวและหรือคู่สมรสหรือกรณีพ้นตำแหน่งยังไม่ถึง 2 ปี ดำเนินการดังนี้

1. เป็นคู่สัญญา / มีส่วนได้เสียในสัญญากับหน่วยงานที่ปฏิบัติหรือกำกับดูแล ฯลฯ
2. เป็นหุ้นส่วน / ผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานที่ปฏิบัติหรือกำกับดูแล ฯลฯ
3. รับสัมปทาน / คงไว้ซึ่งสัมปทาน หรือเป็นคู่สัญญากับรัฐ ฯลฯ หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทาน ฯลฯ
4. เป็นกรรมการ / ที่ปรึกษา / ตัวแทน / พนักงาน / ลูกจ้างในธุรกิจเอกชนที่อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานรัฐที่ตนสังกัดอยู่ ฯลฯ

การห้ามไม่ให้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

ตามมาตรา 103 แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

1. เจ้าหน้าที่ของรัฐ
2. ข้าราชการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
3. จากบุคคล นิติบุคคล (บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด สมาคม ฯลฯ)
(หลักเกณฑ์ตามข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ใช้บังคับกับผู้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึง 2 ปีด้วย)

ประโยชน์อื่นใดได้แก่...

- การรับบริการ
- การรับความบันเทิง
- การลดราคา
- การรับการฝึกอบรม
- สิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้

ใคร? อยู่ภายใต้ บังคับมาตรา 103...

- เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกตำแหน่ง

หลักเกณฑ์

เจ้าหน้าที่รัฐ จะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดได้จะต้องเป็นกรณีที่มีกฎหมายหรือกฎข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อนุญาตให้รับได้

เจ้าหน้าที่ของรัฐ จะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดได้ ดังนี้

1. จากญาติที่เฝ้าโดยเสนาฯ ตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานานุรูป

2. จากบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ ซึ่งราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน 3,000 บาท

3. การให้ที่เป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป เช่น มูลนิธิหนึ่งแจกอั่งให้กับประชาชนทั่วไปคนละ 5,000 บาท โดยไม่ได้เลือกให้เฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ใดผู้หนึ่ง

กรณีมีความจำเป็นต้องรับไว้

เพื่อรักษาไมตรี ต้องแจ้งผู้บังคับบัญชาทันทีเพื่อวินิจฉัยว่าจำเป็นเหมาะสมที่จะรับเป็นสิทธิของตนหรือไม่

ถ้าผู้บังคับบัญชามีคำสั่งไม่สมควรรับก็ให้คืนแก่ผู้ให้ทันที ถ้าคืนไม่ได้ส่งมอบให้เป็นสิทธิของหน่วยงาน (เมื่อดำเนินการแล้วถือว่าเจ้าหน้าที่ไม่เคยรับทรัพย์สินนั้น)

เปอร์เซ็นต์ส่วนลด

สิทธิพิเศษ

ของขวัญ

ห้าม
รับ

แบะเจี้ย

ค่าน้ำร้อนน้ำชา

บทลงโทษ สำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรา 100 และมาตรา 103

จำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่/ความผิดต่อหน้าที่ราชการ/ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

สำหรับหลักเกณฑ์การให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐและการเรียไ้เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2544 และรับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไ้ของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2544

“ปลูก” คือ การปลูกฐานความคิดให้คนในสังคมไทยในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐมี “ระบบคิดฐานสอง” สามารถแยกได้ว่าเรื่องใดเป็นเรื่องส่วนตัวเรื่องใดเป็นเรื่องส่วนรวม แยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้ ไม่นำประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกัน ไม่นำมาถ่วงถ่วงกัน ไม่นำประโยชน์ส่วนรวมไปตบแทนบุญคุณส่วนตัว ไม่นำประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตัว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว เครือญาติ และพวกพ้อง

ขอเชิญเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน ปฏิบัติหน้าที่โดยใช้

เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต

3.4 มาตรการของรัฐในการป้องกันความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม

จะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องเป็นผู้มีจิตสำนึกที่ถูกต้องและจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อส่วนรวมตลอดเวลา พฤติกรรมความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม อาจเกิดขึ้นได้โดยเจตนา หรือไม่เจตนา รัฐจึงต้องมีข้อกำหนดเพื่อป้องกันพฤติกรรมดังกล่าว ดังนี้

1. กำหนดคุณสมบัติพึงประสงค์และคุณสมบัติต้องห้ามของรัฐ (Qualification and Disqualification from Office)

เช่น รัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ต้องไม่ดำรงตำแหน่งทางราชการ หรือที่ปรึกษา เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องไม่เป็นการธนาคารบริษัท เป็นต้น

2. การเปิดเผยข้อมูลทรัพย์สิน หนี้สิน และธุรกิจครอบครัวต่อสาธารณชน (Discloser of Personal Interest)

การแจ้งถึงจำนวนหุ้นหรือธุรกิจส่วนตัวว่ามีอะไรบ้าง เช่น การแจ้งทรัพย์สินส่วนบุคคล เมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้น การแจ้งทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐก่อนและหลังดำรงตำแหน่ง

3. การกำหนดข้อพึงปฏิบัติ (Code of Conduct)

เพื่อเป็นการสร้างกรอบพฤติกรรมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณ ไม่ทำลายความเชื่อมั่นของสังคม หรือก่อให้เกิดวิกฤต ศรัทธา

3.5 แนวทางปฏิบัติ เพื่อป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน

เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เพียงรับของตอบแทนที่เป็นเงินและไม่ใช้ทรัพย์สินที่มูลค่าสูงเกินความเหมาะสม และได้แก่โดยมิชอบ

เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่พึงสละจิตใจในหน้าที่การทำงาน โดยมีเรื่องของการเงินและการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง

เช่น การลงคะแนนเสียงของข้าราชการเพื่อออกกฎหมายหรือกระทำอื่นใดที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม

เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่พึงทำงานในตำแหน่งที่เกี่ยวข้องในภาคธุรกิจหลังพ้นตำแหน่งราชการ เป็นการป้องกันมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการนำที่อวลลับภายในหน่วยงานราชการที่ทราบไปใช้ประโยชน์ใดสิ่งออกจากตำแหน่งแล้ว และป้องกันการใช้อิทธิพลในการติดต่อกับหน่วยงานราชการในฐานะที่เคยดำรงตำแหน่งสำคัญในหน่วยงานราชการมาแล้ว

3.8 การฝ่าฝืนกฎนี้ มีโทษอย่างไร

ดักเตือน

ตัด
เงินเดือน

ไล่ออก

โทษทาง
อาญา

การฝ่าฝืนนโยบายว่าด้วยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์ และการฝ่าฝืนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนั้น อาจถูกลงโทษดักเตือน ตัดเงินเดือน จนกระทั่งถึงขั้นไล่ออก ขึ้นกับความร้ายแรงของการฝ่าฝืน

นอกจากนั้นหากการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นๆ เข้าข่ายการรับสินบน ฉ้อฉล ทูจจริต และสามารถพิสูจน์ได้ว่าเจ้าหน้าที่นั้นๆ รับของขวัญหรือผลประโยชน์ ซึ่งมีผลต่อความเป็นธรรมก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ผู้ให้ โดยมีขอบ หากถูกตัดสินว่าผิดจริงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษทางอาญาด้วย

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2543 หมวด 9 การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มาตรา 103 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด

รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎข้อบังคับที่ออกโดยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558) จึงได้มีการเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 123/5 เมื่อกำหนดความรับผิดชอบสำหรับบุคคลที่ให้สินบน เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ รวมทั้งกำหนดความรับผิดชอบเฉพาะ สำหรับนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบนดังกล่าว โดยกฎหมายใหม่ได้มีการกำหนดโทษปรับที่มีมูลค่าสูง เพื่อให้รัฐได้รับการเยียวยาความเสียหาย เพื่อเอาประโยชน์ที่นิติบุคคล

ได้ไปโดยมิควรได้คืน และเพื่อเป็นการป้องปรามการกระทำความผิด ทั้งนี้กำหนดฐานความผิดดังกล่าวได้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งมีบัญญัติไว้ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 (United Nations Convention against Corruption : UNCAC) และอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศในการทางธุรกิจระหว่างประเทศหรือระหว่างประเทศขององค์การ เพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา ค.ศ. 1998 (OECD Convention on Combating Foreign Bribery in International Business Transactions)

มาตรา 123/5 วรรคแรก (ความผิดฐานให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ)

¹ ผู้ใดละเมิดการกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ สำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา 123/5 วรรคแรก “ผู้ใดได้ ครอบครอง หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจุดใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือ ประเวียงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ข้อสังเกต มาตรา 123/5 วรรคแรก เทียบเคียงได้กับประมวลกฎหมาย อาญามาตรา 144 (ความผิดฐาน ให้อินยอมเจ้าพนักงาน)

1. เป็นกรณีอาชญากรรมกับผู้ให้ ครอบครอง หรือ รับว่าจะให้
2. “สินบน” กล่าวคือทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใดในที่นี้
 - ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์สิน และ วัตถุไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและ อาจถือเอาได้ เช่น เงิน บ้าน รถ
 - ประโยชน์อื่นใด เช่น การให้อยู่บ้านเช่าฟรี การปลดหนี้ให้ การพา ไปท่องเที่ยว
3. มีเจตนาที่จะให้และรู้ว่าผู้รับจะให้สินบนนั้น เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ
4. เป็นการให้สินบนแก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ
 - “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือภาคเอกชนส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงาน หรือบุคคลผู้ปฏิบัติงาน ในรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ซึ่งมีใ้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่พนักงาน กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึง กรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และ

บุคคลหรือคณะบุคคล ซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางกาารปกครอง
ของรัฐ ในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัด
ตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ

- “เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งด้าน
นิติบัญญัติ บริหาร ปกครอง หรือตุลาการของรัฐต่างประเทศและบุคคลใดๆ ซึ่ง
ปฏิบัติงานเกี่ยวกับหน้าที่ราชการให้แก่รัฐต่างประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่
สำหรับหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่าจะโดยการแต่งตั้งหรือ
เลือกตั้ง มีตำแหน่งประจำหรือชั่วคราว และได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่น
หรือไม่ก็ตาม

- “เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงาน
ในองค์การระหว่างประเทศหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์การระหว่างประเทศ
ให้ปฏิบัติงานในนามขององค์การระหว่างประเทศนั้น

5. วัตถุประสงค์ในการให้สินบน (มูลเหตุจูงใจ) ได้แก่ เมื่อจูงใจให้กระทำ
การไม่กระทำการ หรือ ประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

6. การให้ที่จะเป็นความผิดตามกฎหมายนี้

- เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้รับสินบนจะต้อง “มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดย
ตรงกับกระทำการที่ต้องการจูงใจนั้น” เช่น ผู้จัดการบริษัทก่อสร้างมอบเงินให้
นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุญาตให้ทำการก่อสร้าง
อาคารในเขตเทศบาล เมื่อจูงใจให้นายกเทศมนตรีอนุมัติให้ปลูกสร้างอาคารได้
โดยเร็ว ทั้งๆ ที่หลักฐานการขออนุญาต ก่อสร้างไม่เรียบร้อยจนพอที่จะอนุญาตได้
อันเป็นการมิชอบด้วยหน้าที่

- การให้สินบนจะต้องเป็นการให้เมื่อจูงใจให้กระทำการ “อันมิชอบด้วย
หน้าที่” เช่น ให้เงินตำรวจเพื่อไม่ให้จับกุมผู้กระทำความผิด ។

- การให้สินบนผ่านตัวกลาง เช่น คู่สมรสทั้งที่จดทะเบียนสมรสและไม่
จดทะเบียนสมรส บุลา หรือเพื่อนของเจ้าหน้าที่ของรัฐฯ หรือนิติบุคคลที่จ้างเพื่อ

เป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจ โดยมีเจตนาเพื่อมอบให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก็เป็นความผิดตามกฎหมายนี้ แม้ว่าผู้ให้จะไม่ได้ให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยตรงก็ตาม

7. โทษสถานวรรณคดี ได้แก่ โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งเป็นอัตราโทษที่สูงกว่าบทบัญญัติตามมาตรา ๑๑๔ ของประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 123/5 วรรคสอง (ความรับผิดของนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ)

มาตรา 123/5 วรรคสอง “ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการ ควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรา นี้ และต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ”

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึง ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเนื่องหรือในนามของนิติบุคคล ไม่ว่าจะมีส่วนงานหน้าที่ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม”

สาระสำคัญ

1. บทบัญญัติดังกล่าวเป็นเกณฑ์ขณความรับผิดของนิติบุคคล ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดในการให้สินบนเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลและกระทำไป เพื่อประโยชน์ ของนิติบุคคลนั้น โดยหากนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการ ควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นมีความผิดด้วย

2. บทบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นิติบุคคลสอดส่องดูแลการทำงานของผู้จ้าง ตัวแทน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลไม่ให้กระทำความผิด เนื่องจากสภาพโครงสร้างของนิติบุคคล ในองค์การทางธุรกิจในปัจจุบันที่มีความซับซ้อน สลับซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้น หากผู้จ้างหรือตัวแทน หรือเจ้าหน้าที่ในทุกระดับของนิติบุคคล (โดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีอำนาจกระทำกาารแทนนิติบุคคล) กระทำความผิด โดยการให้ ขอให้ หรือ รับ ว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เมื่อมุ่งใจให้กระทำกรร ไม่กระทำกรร หรือประวิงการกระทำอันมีขอบด้วยหน้าที่เพื่อประโยชน์ของนิติบุคคล นิติบุคคลต้องรับผิดชอบทางอาญาดังกล่าว ไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเมื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น

3. องค์ประกอบความผิด

(1) ผู้ให้สินบนเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล โดยมาตรา 123/5 วรรคสาม ได้ให้นิยามไว้ว่าความหมายหนึ่ง ผู้จ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำกรรเพื่อหรือในนามของนิติบุคคล ไม่ว่าจะมิอำนาจหน้าที่ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม เช่น พนักงานขายรถซึ่งเป็นลูกจ้างของนิติบุคคล ไปให้สินบนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศเพื่อให้นิติบุคคลได้รับประโยชน์ในเรื่องของการจับสัมปทาน แม้พนักงานขายรถจะไม่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวกับเรื่องการทำสัญญา หรือธุรกิจของนิติบุคคลก็ตาม แต่ก็ได้ให้สินบนเพื่อประโยชน์ แก่นิติบุคคล นิติบุคคลก็ย่อมต้องรับผิดชอบทางอาญาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง มีความหมายกว้างกว่าผู้ที่มิอำนาจกระทำแทนตนบริษัท และไม่ว่าบุคคลดังกล่าวจะมีอำนาจหน้าที่ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม หรือ กรณีที่เป็นส่วนของบริษัทในเครือให้สินบน เพื่อประโยชน์ แก่บริษัทแม่ บริษัทแม่ก็ย่อมมีความรับผิดชอบด้วย

(2) ผู้ให้สินบนจะต้องกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคล ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของตนเอง

(3) นิติบุคคลไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้เกิด การกระทำผิดความผิด โดยหากนิติบุคคลมีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมแล้ว ย่อมจะเป็นข้อต่อสู้ เพื่อให้ศาลพิจารณาว่าตัวนิติบุคคลไม่มีผิดซ้ำผิด แม้บุคคลผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลจะ ได้มีการใช้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อประโยชน์แก่นิติบุคคลก็ตาม ดังนั้น นิติบุคคลจึงต้องมีหน้าที่ต้องวางนโยบายหรือ การจัดการที่เพียงพอเพื่อป้องกันมิให้เกิดการให้สินบนขึ้น เช่น อาจจะมีการวาง มาตรการภายในเป็นรูปแบบของนโยบายหรือ ระเบียบภายในของนิติบุคคล มีการ ประกาศเจตจำนงในการต่อต้านการทุจริต ความคุมความเสี่ยง หรือปัจจัยใน การให้สินบน เช่น ไม่มีกาใช้ของวิญหรือกระเช้ากันเจ้าหน้าที่ของรัฐฯ หรือมี ระบบการตรวจสอบสวนภายในที่เหมาะสม

4. โทษ มาตรา 123/5

วรรคสอง ได้กำหนดโทษสำหรับนิติบุคคลซึ่งมิได้กำหนดค่าปรับตายตัว โดยมีระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าแะไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือ ประโยชน์ที่ได้รับ

มาตรา 123/5 ไม่ได้บัญญัติให้บุคคลดังกล่าวต้องร่วมรับผิดกับนิติบุคคล ด้วยทุกกรณี ดังนั้น การวินิจฉัยความผิดจึงต้องพิจารณาเป็นกรณีไป โดยหาก บุคคลดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการให้สินบนบุคคลนั้น ย่อมมีความผิดตาม มาตรา 123/5 วรรคหนึ่ง เช่น กรรมการผู้จัดการของบริษัทลงชื่ออนุมัติให้ พงกิจงานจำขเงิน เลื่อยรับรองเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยมีเจตนาเพื่อให้เจ้าหน้าที่กระทำการโดยมิชอบด้วยหน้าที่เนื่องเมื่อประโยชน์ให้กับบริษัท กรรมการผู้จัดการย่อมมี ความผิดด้วย แต่หากกรรมการผู้จัดการมิได้รับรู้หรือเกี่ยวข้องกับการอนุมัติ ดังกล่าว แคนพนักงานได้จำขเงินในการรับรองเจ้าหน้าที่ไปโดยพลการเพื่อให้บริษัท ได้รับประโยชน์ ดังนี้ กรรมการผู้จัดการย่อมไม่ต้องรับผิด

สรุปสาระสำคัญ

- มาตรา 123/5 เป็นเรื่องความผิดฐานให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ และเป็นเรื่อง

ความรับผิดชอบของนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง กับการให้สินบนดังกล่าว

- ทั้ง "บุคคลธรรมดา" และ "นิติบุคคล" สามารถมีความผิดทางอาญาได้ภายใต้ มาตราที่
- นิติบุคคลอาจต้องรับผิดชอบในกรณีที่ถูกกล่าวหาภายในเรื่องนิติบุคคลเองหรือ บุคคล ภายนอกผู้มีความเกี่ยวข้องกับช่องทางธุรกิจของตนไปให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น
- นิติบุคคลอาจไม่ต้องรับผิดหากมีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมในการ ป้องกันการให้สินบน
- การกำหนดมาตรการอย่างไรจึงจะเหมาะสม ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น ลักษณะการประกอบธุรกิจความเสี่ยงในการให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งการ บังคับใช้ได้จริง ฯลฯ จึงต้องพิจารณาเป็นรายกรณีในโทษสำหรับ "ผู้ให้สินบน" ได้แก่ จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและโทษ สำหรับ "นิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง กับการให้สินบน" ได้แก่ โทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่น แต่ไม่เกินสองหมื่นห้าร้อยบาทของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

ตัวอย่าง

การกระทำความผิดที่อยู่ภายใต้มาตรา 123/5

ตัวอย่างที่ 1

นายหนึ่งเป็นลูกจ้างของ บริษัท กา จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคลไทย ได้ให้สินบนแก่นายโรเบิร์ต เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานประเทศสเปน ที่ประเทศสเปน เพื่อให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ เพื่อให้บริษัท กา จำกัด ได้ทำโครงการกับภาครัฐในประเทศสเปน ดังนี้ นายหนึ่งย่อมมีความผิดฐานให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ ตามมาตรา 123/5 วรรคหนึ่ง ส่วนบริษัท กา จำกัด ย่อมมีความผิดตามมาตรา 123/5 วรรคสอง แต่หากบริษัทมีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมแล้วก็สามารถยกขึ้นกล่าวอ้างเพื่อยกเว้นความรับผิดได้

ตัวอย่างที่ 2

นายสอง เป็นลูกจ้างของ บริษัท บี จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคลไทย ได้ให้สินบนแก่นายปีเตอร์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ขององค์กร เอ ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศผู้ดูแล เรื่องมาตรฐานการก่อสร้างสนามกีฬาที่กรุงเทพมหานคร เพื่อให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ในการตรวจสอบการก่อสร้างสนามกีฬาแห่งหนึ่ง ทำให้งานบริษัท ขาว จำกัด ไม่ถูกตรวจสอบโดยละเอียดตามมาตรฐาน นายสองย่อมมีความผิดฐานให้สินบนเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ ตามมาตรา 123/5 วรรคหนึ่ง ส่วนบริษัท ขาว จำกัด ย่อมมีความผิดตามมาตรา 123/5 วรรคสอง แต่หากบริษัทมีมาตรการควบคุมภายในที่ เหมาะสมแล้วก็สามารถยกขึ้นกล่าวอ้างเพื่อยกเว้นความรับผิดได้

ตัวอย่างที่ 3

นายสาม เป็นลูกจ้างของ บริษัท บี จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นในประเทศไทย ซึ่งดำเนินธุรกิจที่ประเทศไทย นายสามให้สินบน นายสี่ เจ้าหน้าที่กรมสรรพากร เพื่อให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือด้านภาษีแก่ บริษัท บี จำกัด นายสามย่อมมีความผิดฐานให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐไทย ตามมาตรา 123/5 วรรคหนึ่ง ส่วนบริษัท บี จำกัด แม้จะเป็นนิติบุคคลต่างชาตาก็มีความผิดตามมาตรา 123/5 วรรคสอง แต่หากบริษัทมีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมแล้วก็สามารถยกขึ้นกล่าวอ้างเพื่อยกเว้นความรับผิดได้

ตัวอย่างที่ 4

บริษัท เอ จำกัด เป็นนิติบุคคลไทย มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเทพมหานคร บริษัท เอ จำกัด ได้จ้างบริษัท บี จำกัด เป็นที่ปรึกษาในการประกอบธุรกิจในประเทศลาว บริษัท บี จำกัด ได้ให้สินบนเจ้าหน้าที่รัฐลาวเพื่อให้บริษัท เอ จำกัด ชนะการประมูลโครงการในประเทศลาว ดังนี้ บริษัท บี จำกัด และบุคคลที่ให้สินบนย่อมมีความผิดฐานให้สินบนเจ้าหน้าที่รัฐต่างประเทศ ตามมาตรา 123/5 วรรคหนึ่ง ส่วนบริษัท เอ จำกัด ย่อมมีความผิดตามมาตรา 123/5 วรรคสอง แต่หากบริษัทมีมาตรการควบคุม ภายในที่เหมาะสมแล้วก็สามารถยกขึ้นกล่าวอ้างเพื่อยกเว้นความรับผิดได้

ตัวอย่าง

การวินิจฉัยความรับผิดตามมาตรา 123/5

ตัวอย่างที่ 1

นิติบุคคลเป็นผู้ให้สินบน (โดยผู้แทนตามกฎหมายเป็นผู้ให้หรือมีส่วนรู้เห็น)

คณะกรรมการของบริษัทไทยแห่งหนึ่งได้มีมติเห็นชอบให้บริษัทจ่ายสินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในประเทศไทย เพื่อให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ในการออกใบอนุญาตให้แก่บริษัท ทั้งที่ความจริงบริษัทไม่มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะได้รับใบอนุญาตดังกล่าว ดังนั้นกรรมการบริษัทย่อมมีความผิดตามมาตรา 123/5 วรรคแรก ส่วนบริษัทมีความผิดตามมาตรา 123/5 วรรคสอง

ตัวอย่างที่ 2

ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล เช่น พนักงานเป็นผู้ให้สินบน โดยนิติบุคคลไม่มีมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันการให้สินบน

นาย กาย เป็นพนักงานของบริษัทต่างชาติที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย นาย กาย ได้ให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐในประเทศไทยเพื่อให้เจ้าหน้าที่กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ในการอนุมัติจัดจ้าง บริษัทมหาชนโครงการของหน่วยงานรัฐ ดังนั้น นาย กาย ย่อมมีความผิดตามมาตรา 123/5 วรรคแรก ส่วนบริษัทอาจมีความผิดตามมาตรา 123/5 วรรคสอง หากบริษัทไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการให้สินบน เช่น ผู้ที่อยู่ในระดับบริหารสูงสุด ไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการต่อต้านการให้สินบน ไม่มีการตรวจสอบดูแลการดำเนินการของพนักงานที่ไปติดต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ส่วนผู้แทนตามกฎหมายของบริษัทนั้น หากมีส่วนในการสั่งการหรือรู้เห็นกับการให้สินบนดังกล่าวย่อมมีความผิดด้วยตามมาตรา 123/5 วรรคแรก

ตัวอย่าง การวินิจฉัยความจับผิดตามมาตรา 123/5

ตัวอย่างที่ 3

ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล เช่น พนักงานเป็นผู้ให้สินบน โดยนิติบุคคลมีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมในการป้องกันการให้สินบน

นาย คำ เป็นพนักงานขายของบริษัทแห่งหนึ่งที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย นาย คำต้องการเพิ่มยอดขายของสถานจึงได้ให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐในประเทศไทยเพื่อให้เจ้าหน้าที่ กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ในการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ของบริษัท ส่วนบริษัทนั้นมีมาตรการในการป้องกันการให้สินบนที่ชัดเจนและเหมาะสม เช่น มีนโยบายชัดเจนว่าพนักงานต้องไม่ให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีการตรวจสอบบัญชีอย่างละเอียด ดังนั้น นาย คำ ย่อมมีความผิดตามมาตรา 123/5 วรรคแรก ส่วนบริษัทอาจไม่มีความผิดตามมาตรานี้

ส่วนผู้แทนตามกฎหมายของบริษัทนั้น หากไม่มีส่วนในการสั่งการหรือผู้เห็นแก่การให้สินบนดังกล่าวย่อมไม่มีความผิดตามมาตรานี้

5.1 พบเห็นหรือข้อสงสัยปัญหา

เมื่อพบเห็นและประสบปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวมหรือที่เรียกว่า ผลประโยชน์ทับซ้อน ควรดำเนินการ ดังนี้

1) เกิดขึ้นกับตนเอง ให้พิจารณาผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นว่าส่วนรวมเสียผลประโยชน์หรือไม่หากส่วนรวมเสียประโยชน์ ท่านก็ควรหลีกเลี่ยง

ตัวอย่าง หากท่านเป็นคณะกรรมการพิจารณาจัดจ้าง หรือพิจารณาความดีความชอบของบุคคลใกล้ชิด ท่านก็ควรถอนตัวจากการเป็นคณะกรรมการ หรืองดออกเสียง เนื่องจากการตัดสินใจอาจมีผลทำให้การพิจารณาเบี่ยงเบน แต่หากเป็นเพียงความรู้จักกันธรรมดา ท่านควรประกาศให้ทราบที่ท่านรู้จักบุคคลนั้นต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ เพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจของท่านและเพื่อความโปร่งใสด้วย

2) เกิดขึ้นกับผู้ร่วมงานหรือคนใกล้ชิด ท่านควรให้คำแนะนำด้วยการอธิบายให้เข้าใจถึงกรณีต่างๆ และผลหรือโทษของความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งแนะนำวิธีการป้องกันตามที่กล่าวข้างต้น สร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

5.2 หน่วยงานที่รับแจ้ง

หากท่านพบเห็นและมีหลักฐานที่ทำให้มั่นใจว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต และปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของตนเอง ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ส่วนรวม ท่านสามารถประสานเพื่อให้ข้อมูลกับหน่วยงานดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานที่ต้นสังกัดผู้กระทำความผิด โดยกระทรวงพาณิชย์ สามารถร้องเรียนได้ ดังนี้

☎ สายด่วน 1203

🌐 เว็บไซต์ <http://acoc.ops.moc.go.th>

☎ โทรศัพท์ 0-2507-6220

✉ อีเมล anti_corruption@moc.go.th

📠 โทรศัพท์ 0-2507-6217

📄 จดหมาย/ร้องเรียนด้วยตนเอง

แจ้ง
เบาะแส

ข้อมูลการแจ้ง

- ชื่อ-สกุล ตำแหน่งผู้ถูกกล่าวหา
- บรรยายลักษณะการกระทำความผิด
 - เกิดเมื่อใด
 - ขึ้นตอน/รายละเอียด
 - การกระทำความผิด
 - พยานบุคคล
 - หลักฐานประกอบ
- ข้อมูลอื่นๆ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน
การทุจริต(ศปท.)

- ส่งเรื่องให้ผู้เกี่ยวข้อง
- สอบข้อเท็จจริง/ดำเนินการ
- แจ้งตอบผู้ร้องเรียน

2. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550
อาคารรัฐประศาสน์ภิรมย์ (อาคารบี) ชั้น 5 เลขที่ 120 หมู่ที่ 3
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

 สายด่วน 1676

 โทรศัพท์ : 0-2143-8341

3. ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย

 กระทรวงมหาดไทย ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ 10200

 สายด่วน 1567

 อีเมลล์ : dameongdharma.1567@gmail.com

4. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

 เลขที่ ๓๖๑ ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัด
นนทบุรี 11000 หรือ ตู้ ปณ. 100 เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

 โทรศัพท์ : 0-2528-4800 ถึง 4849

5. ศาลปกครอง

 เลขที่ 120 หมู่ 3 แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

 สายด่วน 1355

 โทรศัพท์ : 0-2141-1111

ขั้นตอนการดำเนินการต่อข้อร้องเรียน ของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

ตัวอย่างการทุจริตคอร์รัปชัน

1. ถึงเวลาที่เราต้องเลือก

ไปซื้อเองสิ

อย่าเอาของออฟฟิศ
ไปใช้ส่วนตัวเลย

คิดฐานสอง

สักออตแทป
ที่บ้านหมด
ทำยังไงดี

เอาของ

ออฟฟิศไปซิ
ไม่เป็นไรหรอก

คิดฐานสิบ

กำลังรีบ ซีเกียจต่อคิว

ทำได้ดี

What should I do?

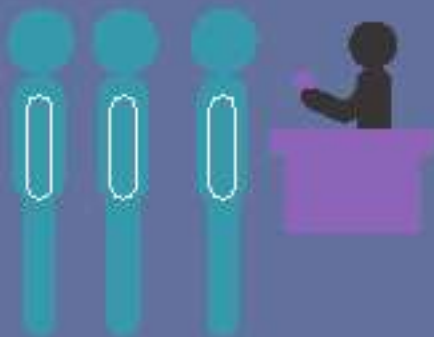
ต่อแถวสิ

ยิ่งต่อคิวเป็นระเบียบ
ยิ่งช่วยให้เร็วขึ้น

แซงคิวไปเลย

กำลังรีบ

ทำยังไงได้

คิดฐานสอง

คิดฐานสิบ

โดน ตำรวจแจกใบสั่ง ทำใจดี

เสียงคำปรับ
ตามกฎหมาย
ที่กำหนดดีกว่า

คิดฐานสอง

ยึดเงิน
จะได้ไม่ต้องเสียเวลา
ใบสั่งผิดฐาน

คิดฐานสิบ

อยากให้ลูก สอบติด

โรงเรียนชื่อดัง ทำได้ดี

ลูกสอบไม่ติด
ไม่เป็นไร
เรียนที่อื่นก็ได้

คิดฐานสอง

ยึดเงินสี่
ยิงเงินเยอะ
ก็ยิงสอบติดง่าย

คิดฐานสิบ

2. กรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย และแนวทางการลงโทษ

ตัวอย่างที่ 1

ฐานความผิด : ประมวลเส้นเลือดในหน้าที่ราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง

- กรณีวางฎีกาเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีการตรวจสอบใบสำคัญก่อนวางฎีกา เบิกฎีกาเข้าช้อนรับเงินแต่ไม่มีการออกใบเสร็จรับเงิน

กฎหมายที่ใช้บังคับ : พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 84 วรรคสอง และมาตรา 85 วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 133

มูลกรณี : ด้วยนางสาวจำ เจ้าหน้าทีธุรการชำนาญงาน มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงิน ไม่จัดทำบัญชีให้เป็นปัจจุบัน ไม่ทำรายงานการใช้จ่ายเงินและงบเดือนส่งให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบ ไม่ลงทะเบียนคุมเอกสารเกี่ยวกับการเงินและบัญชี

วางฎีกาเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีการตรวจสอบใบสำคัญให้ถูกต้องก่อนนำใบสำคัญไปวางฎีกาเบิกจ่าย วางฎีกาเข้าช้อน มีรับเงินแต่ไม่มีการออกใบเสร็จรับเงิน

พฤติการณ์ นางสาวจำ เป็นการกระทำผิดฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยประมาทเส้นเลือดเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง และจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ของทางราชการมติดังรัฐมาเสรี หรือนโยบายของรัฐบาล เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 84 วรรคสอง และมาตรา

85 พรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 ประกอบพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 133

ระดับโทษ : ไล่ออก

หมายเหตุ : ความผิดฐานนี้ตรงกับมาตรา 82 (2) และมาตรา 83 (4) ประกอบมาตรา 85 (7) ประกอบแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

ตัวอย่างที่ 2

ฐานความผิด : การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีและนโยบายของรัฐบาล

- กรณีเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยงในการเดินทางไปราชการเกินสิทธิ

กฎหมายที่ใช้บังคับ : พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 85 พรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 133

มูลกรณี : ด้วย นางสาวแอน นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ ได้เบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยงในการเดินทางไปราชการเต็มวันตามระยะเวลาที่ออกอนุญาตไปราชการ ทั้งที่บางวันไม่สามารถเบิกเบี้ยเลี้ยงได้เต็มเวลาเพราะระยะเวลาไม่ถึง 12 ชั่วโมง

พฤติการณ์ นางสาวแอน เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา 85 พรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ประกอบกับมาตรา 133 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

พลเรือนสามัญ พ.ศ. 2551 แต่เนื่องจากไม่มีเจตนาเบิกเบี้ยเลี้ยงเป็นเท็จแต่กระทำไปโดยไม่ตรวจสอบระยะเวลาให้ถูกต้อง

ระดับโทษ : ภาคทัณฑ์ แต่เนื่องจากเป็นการกระทำความผิดเพียงเล็กน้อย และได้นำเงินส่วนที่เบิกเกินส่งคืนให้แก่ทางราชการทันทีที่ได้จับแจ้ง จึงงดโทษภาคทัณฑ์โดยให้ว่ากล่าวตักเตือน.

หมายเหตุ : ความผิดฐานนี้ตรงกับมาตรา 82 (2) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

ตัวอย่างที่ 3

ฐานความผิด : การกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

- กรณีอาศัยอำนาจหน้าที่ปฏิบัติ ด้านการเงิน ใช้รหัสเข้าสู่ระบบ GFMS บันทึกข้อมูลขอเบิกเงิน และอนุมัติการขอเบิกและการอนุมัติของจ่ายในระบบ GFMS

กฎหมายที่ใช้บังคับ : ความผิดฐานนี้ตรงกับตามมาตรา 85 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

มูลกรณี : ด้วย นางสาวดลล้า ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่งานธุรการปฏิบัติงาน สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ได้กระทำความผิดวินัย กรณีอาศัยอำนาจหน้าที่ปฏิบัติด้านการเงิน ใช้รหัสผู้ใช้งาน (User Name) และรหัสผ่าน (Password) เข้าสู่ระบบ GFMS บันทึกข้อมูลขอเบิกเงิน และอนุมัติการขอเบิกและ

การอนุมัติขอจ่ายในระบบ GFMS ดังต่อไปนี้

1. กระทำการปลอมแปลงใบส่งสินค้า ใบเสร็จรับเงินค่าพัสดุ เอกสารขออนุมัติจัดซื้อ และรายงานการจัดซื้อ ขึ้นโดยมิได้มีการจัดซื้อพัสดุจริงจำนวน 20,000 บาท โดยปลอมแปลง ลายมือชื่อของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการขออนุมัติจัดซื้อตรวจรับพัสดุ อนุมัติการจัดซื้อและได้เข้าสู่ระบบ GFMS ดังกล่าว บันทึกข้อมูลขอเบิกเงิน และอนุมัติการขอเบิกและการอนุมัติ ขอจ่ายจนได้เงินจากทางราชการจำนวนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบ

2. จัดทำสัญญาขี้เงินราชการ จำนวน 25,000 บาท โดยไม่มีการประชุมและอบรมผู้ประกอบการอย่างการค้ำจริง และปลอมลายมือชื่อของผู้ช่วยพาณิชย์จังหวัดผู้ขี้ และพาณิชย์จังหวัดผู้อนุมัติเงินขี้ และได้เข้าสู่ระบบ GFMS ดังกล่าว บันทึกข้อมูลขอเบิกเงินและอนุมัติการขอเบิกและการอนุมัติขอจ่าย จนได้เงินจากทางราชการ จำนวนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบ

3. นำเงินประกันสัญญาจ้างเหมาค่าเนนการโครงการเชื่อมโยงการค้าชายแดนไทย-เมียนมาร์/กัมพูชา/ลาว ที่บริษัทคู่สัญญาได้วางไว้ในครั้งที่ 3-5 กล่าวคือ ครั้งที่ 3 จำนวน 45,000 บาท ครั้งที่ 4 จำนวน 45,000 บาท และครั้งที่ 5 จำนวน 60,000 บาท รวมเป็นเงิน 150,000 บาท ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบ

พฤติการณ์ นางสาวดกต้า เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา 85 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551

ระดับโทษ : อ.ก.พ.สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ มีมติให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ

ตัวอย่างที่ 4

ฐานความผิด : การปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

- กรณีการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนงาน/โครงการที่ได้รับงบประมาณทั้งของกระทรวงพาณิชย์ จังหวัด และกลุ่มจังหวัด

กฎหมายที่ใช้บังคับ : ความผิดฐานนี้ตรงกับตามมาตรา 85 (1)

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551

มูลกรณี : ด้วย นางสาวสมหญิง พาณิชย์จังหวัด ได้กระทำผิดวินัย กรณีปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนงาน/โครงการที่ได้รับงบประมาณ ทั้งของกระทรวงพาณิชย์

จังหวัด และกลุ่มจังหวัด โดยมีพยานหลักฐานเกี่ยวกับวิธีการได้มาซึ่งผู้รับจ้างโดยมิชอบ ดังนี้

1. การเชิญผู้มีอาชีพรับจ้างมาเสนอราคา ผู้ถูกกล่าวหากำหนดให้เจ้าหน้าที่พัสดุเชิญเฉพาะนิติบุคคลที่ผู้ถูกกล่าวหามีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสีย
2. สั่งให้เจ้าหน้าที่ทำงานแทนนิติบุคคลที่ผู้ถูกกล่าวหามีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสีย

3. มีความสัมพันธ์ทางพฤกษีกับบุคคลที่มีอำนาจในนิติบุคคล และได้ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้นิติบุคคลดังกล่าว ได้เข้าทำสัญญากับสำนักงานพาณิชย์จังหวัด

4. เสนอสิ่งของตัวเองเป็นตัวแทนเจ้าหน้าที่พัสดุ เข้าซื้อกับคำสั่งจังหวัดที่แต่งตั้งให้ผู้ช่วยพาณิชย์จังหวัดเป็นตัวแทนเจ้าหน้าที่พัสดุอยู่แล้ว รวมทั้งแต่งตั้งตัวเองเป็นประธานคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาจัดซื้อจัดจ้างได้โดยสะดวก เพื่อให้ผู้รับจ้างที่เป็นนิติบุคคลที่ผู้ถูกกล่าวหามีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วน ได้เสียได้เข้าทำสัญญา

5. การพิจารณาของคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษไม่ชอบตามระเบียบ มีการกำหนดคะแนน ไว้ล่วงหน้าให้กับคณะกรรมการจัดจ้างเพื่อให้กรรมการจัดจ้างได้คะแนนเป็นไปตามนั้น

6. เปิดซองเสนอราคา เพื่อให้ทราบราคาของนิติบุคคลที่มาเสนอราคาเพื่อแข่งขัน และมีการแก้ไขราคาของนิติบุคคลที่ผู้ถูกกล่าวหามีส่วนเกี่ยวข้องหรือส่วนได้เสียให้ต่ำลง

7. ในการทำสัญญาและลงนามในสัญญาผู้ลงนามไม่ใช่ผู้มีอำนาจที่แท้จริงของนิติบุคคล

พฤติการณ์ นางสาวสมหญิง เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควร ได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 85 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551

ระดับโทษ : อ.ก.พ.กระทรวงพาณิชย์ มีมติให้ไล่ออกจากราชการ

ตัวอย่างที่ 5

ฐานความผิด : การไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 กระทำการทุจริตและใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินหรือทรัพย์สินของทางราชการ

- กรณี “การใช้รถหลวง”

ประเด็นตัวอย่าง :

ข้าราชการหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งได้นำรถยนต์ส่วนตัวไปใช้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของหน่วยงานไปใช้ในลักษณะรถประจำตำแหน่ง โดยข้าราชการหน่วยงานของรัฐจะโทรศัพท์สั่งการพนักงานขับรถโดยตรงและให้พนักงานขับรถเป็นผู้เก็บ

กุญแจรถไว้ และยังให้พนักงานขับรถนำรถยนต์ดังกล่าว ไปรับ – ส่งตนเองระหว่างบ้านพักกับหน่วยงานในช่วงเช้าและเย็นด้วย โดยไม่มีการจัดทำเอกสารควบคุมการใช้รถตามระเบียบทางราชการทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าใช้รถเพื่องานราชการหรือไม่ หรือเมื่อเสร็จสิ้นการใช้งานในแต่ละวันได้นำรถมาเก็บรักษาที่โรงเก็บรถภายในหน่วยงานหรือไม่

กรณีนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้มูลว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 กระทำการทุจริตและใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินหรือทรัพย์สินของทางราชการ โดยอาศัยโอกาสที่ตนมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาตให้รถยนต์ส่วนตัวนำรถยนต์ไปใช้ในลักษณะที่เป็นรถประจำส่วนตัว การใช้รถยนต์ ไป-กลับ ที่มักเป็นประจำส่วนตัว แม้จะมีระยะ

ทางสั้นๆ หรือใช้รถยนต์ไปในสถานที่อื่นๆ เช่น ไปรับประทานอาหารกลางวัน หรือไปทำธุระส่วนตัว ก็ถือว่าเป็นการใช้รถยนต์ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการและเป็นการกระทำการทุจริต ซึ่งจะต้องถูกดำเนินการทางอาญาและทางวินัย

นอกจากคนใช้รถยนต์จะมีความผิดแล้ว เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน และผู้อนุมัติเบิกจ่ายค่าน้ำมันก็จะถูกดำเนินการทางวินัยด้วย รวมทั้งเรียกเงินค่าน้ำมันทั้งหมดคืนราชการ ดังนั้น **การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดไว้** ไม่ควรใช้ในลักษณะที่เป็นการส่วนตัวและหากมีความจำเป็นที่จะใช้นอกเหนือจากภารกิจที่ได้รับมอบหมายนั้นก็ควรจะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือก่อน เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายในภายหลัง กรณีนี้เป็นเรื่องล่อแหลมที่มีการกระทำกันแทบทุกหน่วยงานด้วยความเคยชิน โดยคิดไปเองว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย เมื่อไหร่ที่พลาดสิ่งมีการเอาผิดกันขึ้นมาก็จะเกิดความเสียหายแก่ผู้กระทำความผิดโดยใช้เหตุ

คัดลอกจากคอลัมน์ มุมข้าราชการ ทางสื่อวิทยุไทยรัฐ ฉบับที่ 21548 ปีที่ 68 ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 19 มกราคม 2560

การต่อต้านการทุจริต ของกระทรวงพาณิชย์

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงพาณิชย์
Anti-Corruption Operation Center

การขับเคลื่อนการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้เป็นองค์กรที่ปลอดคอร์รัปชัน

การขับเคลื่อนการป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน กระทรวงพาณิชย์ มุ่งเน้นกลไกการมีส่วนร่วมและการติดตามประเมินผล การปลูกจิตสำนึก ความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ รั้งษาวินัยของข้าราชการ การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนค่านิยมอื่นๆ ที่ถูกต้อง รวมทั้งเข้าใจวิถีการค้าในชีวิตที่เหมาะสม อย่างมีคุณค่า โดยได้ดำเนินการดังนี้

1. การประกาศนโยบาย

1.1 มีการประกาศนโยบายการปฏิบัติงานที่ชัดเจน "กระทรวงพาณิชย์ จะต้องเป็นเขตปลอดคอร์รัปชัน" (MOC Zero Corruption)

1.2 มีการประกาศเจตจำนง "เกียรติภูมิ....กระทรวงพาณิชย์"

1.3 มีการประกาศนโยบายคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน

- นโยบายด้านความโปร่งใส
- นโยบายด้านความพร้อมรับผิด
- นโยบายความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน
- นโยบายด้านวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร
- นโยบายด้านคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน

2. การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงพาณิชย์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

รัฐบาลกำหนดให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการและต้องได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ซึ่งการดำเนินการที่ให้บังคับผลเกิดเป็นรูปธรรม กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560 - 2564) ของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์และนโยบายคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางให้กับหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงพาณิชย์ จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อไป

3. การจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2560 - 2564

กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมฯ ถือเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในกระทรวงพาณิชย์ ให้เป็น

องค์การคุณธรรม โดยยึดหลัก “พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา” ปฏิบัติตามตามหลักคำสอนทางศาสนา และดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงาม เน้นการวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในกระทรวงพาณิชย์ สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือใน การส่งเสริมคุณธรรม

4. แนวทางการปฏิบัติงานหรือระเบียบเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

4.1 กำหนดหลักเกณฑ์ และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้าง วิธีพิเศษ

4.2 มีการจัดแผนผังกระบวนการทำงาน ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ(แผนผังขั้นตอนระยะเวลาการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์)

4.3 มีการออกมาตรการการเกี่ยวกับการไม่รับสินบน การรับของขวัญหรือผลประโยชน์อื่นใด และแจ้งเวียนให้บุคลากรรับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

4.4 มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนและยกกรณีศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต รวมทั้ง จัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ สิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำ (Do & Don't) เพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรนำไปยึดถือปฏิบัติร่วมกัน

5. การมีส่วนร่วมกับภาคเอกชน และเครือข่ายภาคประชาชน

5.1 เข้าร่วมเป็นสมาชิกศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และองค์การต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย)

5.2 จัดกิจกรรมภาคประชาชน ในหัวข้อ “ข้อสังเกตพฤติกรรมอันอาจเป็นการกระทำการทุจริต”

6. การสร้างเครือข่าย MOC Zero Corruption ถือเป็นก้าวที่ก้าวไกลในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งในปีนี้นี้เราได้ขยายและส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายภาคีภายนอกทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เกิดความร่วมมือ ในการติดตามตรวจสอบการทุจริตในภาครัฐ เป็นผู้เฝ้าระวังและแจ้งเบาะแส กรณีพบเห็นการกระทำทุจริตของเจ้าหน้าที่ ซึ่งปัจจุบันมีเครือข่าย MOC Zero Corruption จำนวน 2,964 คน

6.1 เป็นข้าราชการ บุคลากร และเจ้าหน้าที่ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 2,876 คน

6.2 ภาคประชาชน (อาสาสมัคร, อาสาสมัคร) ที่เข้าร่วมเป็นเครือข่าย จำนวน 88 คน

7. มีการส่งเสริมให้ข้าราชการปฏิบัติตามจริยธรรมข้าราชการพลเรือน 9 ข้อ ที่พึงปฏิบัติ ได้แก่

(1) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

(2) การมีจิตสำนึกที่ดี
ซื่อสัตย์ สุจริตและรับผิดชอบ

(3) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติ
เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน
และไม่มิผลประโยชน์ทับซ้อน

(4) การยืนหยัดทำสิ่งที่ดี
ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย

(5) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ

(6) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

(7) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานรักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

(8) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(9) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

8. โครงการ MOC Watch Dog กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดทำโครงการ MOC Watch Dog ซึ่งเป็นการบูรณาการร่วมกับองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน

(ประเทศไทย) ที่จะทำงานร่วมกันในการจัดปัญหาการทุจริต เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนา การสร้างเครือข่ายป้องกันการทุจริต ทำหน้าที่เฝ้าระวังตรวจสอบการทุจริตในทุกภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

MOC Watch Dog คือ การสร้างเครือข่ายของเจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์ เพื่อทำหน้าที่เฝ้าระวังและร่วมสังเกตการณ์การทุจริตคอร์รัปชัน และแจ้งเบาะแสการทุจริตภายในองค์กร ทั้งนี้ ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิก MOC Watch Dog จะได้เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรแบบเข้มข้นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ พร้อมเทคนิคในการตรวจสอบและใช้สื่อในการเปิดโปงผู้กระทำผิด

**** ทั้งนี้ผู้ที่ เป็นสมาชิก MOC Watch Dog จะถูกปิดเป็นความลับ ****

9. โครงการ No Bribe Label (ฉลากต้านโกง)

กระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ได้จัดทำฉลากต้านโกง เพื่อให้ กับบริษัทที่มีการดำเนินกิจการตามหลักจรรยาบรรณ โดยอ้างอิงจากหลักเกณฑ์ของโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชน โดยพิจารณามอบสิทธิประโยชน์ให้กับบริษัทที่ได้รับฉลากต้านโกง

10. การรณรงค์และเสริมสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

- กิจกรรมเสวนา “คนพาณิชย์ ไม่คิดคอร์รัปชัน”
- กิจกรรมอบรม “การกระทำที่ถือเป็นเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน”
- กิจกรรมอบรม “ข้อสังเกตพฤติกรรมอันอันเป็นการทุจริต”
- กิจกรรมอบรม “การเสริมสร้างเกียรติภูมิในการป้องกันการ

ทุจริตเชิงลึกสู่การปฏิบัติ”

ด้านการส่งเสริมและคุ้มครองจริยธรรม

- การจัดทำแนวทางปฏิบัติ "สำนักงานพาณิชย์คุณธรรม"
- กิจกรรมส่งเสริมทำความดี "1 คน 1 ความดี เพื่อพ่อ"

- กิจกรรม "เดินตามรอยพ่อ" เพื่อกระตุ้นจิตสำนึก
- กิจกรรม "ส่งเสริมการทำนุบำรุงศาสนา" ทำบุญตักบาตรร่วมกับชุมชนบริเวณใกล้เคียง
- กิจกรรม "จิตอาสาพาเข้าวัด"

บทสรุป

การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ หรือ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) นับว่าเป็นรูปแบบใหม่ของทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งปรากฏให้เห็นมากขึ้นในยุคที่รัฐเข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ประกอบกับรูปแบบในการแสวงหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่มีความสลับซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์มีลักษณะแตกต่างจากการทุจริตคอร์รัปชันในรูปแบบเดิม จนทำให้เกิดช่องว่างในการแสวงหาผลประโยชน์ที่ไม่ควรได้ ซึ่งขัดต่อหลักความเป็นธรรมและระบบการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) และถือเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการทุจริตคอร์รัปชัน อันเป็น การบ่อนทำลายความเจริญทางเศรษฐกิจและผลประโยชน์ของประเทศ เนื่องจากผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นสาเหตุทำให้ผู้มีอำนาจทางการเมืองเร่งรัดการใช้ทรัพยากรของชาติเพื่อมุ่งแสวงหากำไร โดยไม่คำนึงถึงต้นทุนและผลตอบแทนทางสังคม นำมาสู่ปัญหาความยากจนและปัญหาสังคมที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนจนเศรษฐกิจขึ้นพื้นฐานของประเทศมีความอ่อนแอ และปัญหาสังคมด้านการทุจริตที่รุนแรงยิ่งขึ้นในอนาคต

เรื่องของการกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ หรือ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) ถือว่าเป็นจริยธรรมขั้นพื้นฐานของข้าราชการ ซึ่งการกระทำผิดในเรื่องดังกล่าวอาจมีความรุนแรงเพียงพอที่สามารถทำให้ข้าราชการที่ผิดต้องพ้นจากตำแหน่งไป อย่างไรก็ตาม การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ไม่ได้เป็นเรื่องเลวร้ายมากนัก หากข้าราชการเป็นผู้ที่มีจริยธรรมเพียงพอ สามารถแยกแยะได้ว่า ตนเองอยู่ในฐานะใด และต้องกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง สามารถที่จะควบคุมไม่ให้ผู้มีสายสัมพันธ์หรือพวกพ้องของตนเอานำเอาความสัมพันธ์ดังกล่าวไปแสวงหาผลประโยชน์ดังกล่าวที่ไม่ควรได้

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๘๑/๒๕๖๐

บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

เหตุผล

โดยที่การบริหารงานของรัฐจะต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

รวมทั้งต้องให้ประชาชนปราศจากความเคลือบแคลงสงสัยในความซื่อสัตย์สุจริตของผู้มีหน้าที่ในการบริหารงานของรัฐ จึงต้องห้ามการกระทำอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้มีหน้าที่ดังกล่าวกับประโยชน์ส่วนรวม ประกอบกับประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต สมควรกำหนดหลักเกณฑ์ และมาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับ
ประโยชน์ส่วนรวม

พ.ศ.

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่าง
ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับ
การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน
นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และผู้ดำรง
ตำแหน่งในองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วน
ภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ
หรือหน่วยงานอื่นใดที่ดำเนินกิจการของรัฐตามกฎหมายและได้รับเงินอุดหนุนหรือ
เงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากรัฐ

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

- (1) นายกรัฐมนตรี
- (2) รัฐมนตรี
- (3) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (4) สมาชิกวุฒิสภา

(5) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (1) และ (2) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

(6) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(7) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(8) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

“กฎ” หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ

“คู่สมรส” หมายความว่า ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

“ญาติ” หมายความว่า

- (1) ผู้บุพการีของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - (2) ผู้สืบสันดานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - (3) คู่สมรสของบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - (4) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - (5) พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกันของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - (6) บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีความเกี่ยวพันโดยทางนิตินัยหรือพฤตินัย

“โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” หมายความว่ารวมถึง

(1) การปลดหนี้หรือการลดหนี้ให้เปล่า

(2) การให้ยืมโดยไม่คิดดอกเบี้ย

(3) การเข้าค้ำประกันโดยไม่คิดค่าธรรมเนียม

(4) การให้ค่านายหน้าหรือค่าธรรมเนียมการเป็นตัวแทน

(5) การขายหรือการให้เข้าชื่อทรัพย์สินต่ำกว่ามูลค่าที่เป็นจริงตามที่ปรากฏ

ในท้องตลาด

(6) การซื้อหรือการเข้าชื่อทรัพย์สินสูงกว่ามูลค่าที่เป็นจริงตามที่ปรากฏในท้องตลาด

(7) การให้ใช้สถานที่ ยานพาหนะ หรือทรัพย์สิน โดยไม่คิดค่าเช่าหรือค่าบริการหรือคิดค่าเช่าหรือค่าบริการน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า

(8) การให้บริการโดยไม่คิดค่าบริการ หรือคิดค่าบริการน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า

(9) การให้ส่วนลดในสินค้าหรือทรัพย์สินที่จำหน่าย โดยให้ส่วนลดมากกว่าที่ให้แก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า

(10) การให้เดินทาง หรือให้ขนส่งบุคคลหรือสิ่งของ โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า

(11) การจัดเลี้ยง การจัดมหรสพหรือการบันเทิงอื่นใด โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า

(12) การให้บริการวิชาชีพอิสระ เช่น แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล สภานิติกร วิศวกร กฎหมาย หรือบัญชี โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า

(13) การให้รางวัล

(14) การชำระเงินล่วงหน้าหรือการคืนเงินได้ในภายหลัง

(15) การยื่นโศกซึ่งเป็นการกระทำที่ทำให้ผู้นั้นได้รับประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ หรือไม่ต้องออกค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

“ปกติประเพณีนิยม” หมายความว่า เทศกาลหรือวันสำคัญซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกัน และให้หมายความรวมถึงโอกาสในการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ความช่วยเหลือตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา 4 เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการโดยยึดประโยชน์ส่วนรวมของรัฐและประชาชนเป็นสำคัญ ต้องใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ที่ตนมีอยู่โดยสุจริตและเที่ยงธรรม ต้องไม่กระทำการที่

จะก่อให้เกิดความไม่เชื่อถือหรือความไม่ไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่และต้องไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา 5 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือบุคคลอื่น ซึ่งเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม แต่การใช้ตำแหน่งหน้าที่แทนหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐสังกัดอยู่ มิใช่ถือว่าเป็นการกระทำตามมาตรานี้

การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามวรรคหนึ่งด้วย

(1) การกระทำที่เกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เว้นแต่ที่กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้

(2) การกำหนดนโยบายหรือการเสนอหรือให้ความเห็นชอบร่างกฎหมายหรือร่างกฎซึ่งเอื้อประโยชน์เป็นการเฉพาะต่อกิจการที่ตน คู่สมรส บุตร หรือบิดามารดา มีส่วนได้เสียเกินกว่าส่วนได้เสียตามปกติที่บุคคลทั่วไปมีอยู่ ในกรณีที่เป็นนิติบุคคล การเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นเกินร้อยละห้าของนิติบุคคลนั้นถือว่าเป็นการมีส่วนได้เสียเกินกว่าส่วนได้เสียตามปกติ เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแล

(3) การใช้ข้อมูลภายในของรัฐที่ยังเป็นความลับอยู่ซึ่งตนได้รับหรือรู้จากการปฏิบัติราชการ การปฏิบัติหน้าที่ หรือการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ โดยทุจริต

(4) การริเริ่ม เสนอ จัดทำ หรืออนุมัติโครงการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐโดยทุจริต หรือเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยเฉพาะ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

(5) การใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานที่ตนสังกัดหรือที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่ ไปเพื่อประโยชน์ของตนหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมายหรือกฎหรือทรัพย์สินนั้นมีราคาเล็กน้อย

(6) การใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ซึ่งตนมีอยู่โดยทุจริต ไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจโดยอิสระ

ในการใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งอื่น ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) อนุมัติ อนุญาต รับผิดชอบเขียน หรือออกคำสั่งทางปกครองอื่นที่ ให้สิทธิประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้

(ข) ให้สัมปทาน ทำสัญญา หรือทำนิติกรรม อันเป็นการให้ประโยชน์แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด

(ค) บรรจุ แล่งถัง เลื่อนเงินเดือน เลื่อนขั้นเงินเดือน โอน ย้าย ดำเนินการทางวินัย หรือให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งอื่นดังกล่าว พ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่

(ง) ไม่แจ้งความหรือไม่ร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีอาญา

(จ) ไม่ฟ้องคดี ไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ไม่ดำเนินคดี หรือไม่ดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับคดี หรือให้ถอนคำร้องทุกข์ ให้ถอนฟ้อง ให้ถอนอุทธรณ์ หรือให้ถอนฎีกา ไม่ว่าจะเป็คดีประเภทใด

(ฉ) ดำเนินกระบวนการพิจารณา ทำคำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย หรือคำชี้ขาด

(ช) ไม่บังคับทางปกครอง ไม่บังคับคดี หรือไม่บังคับตามคำชี้ขาด

การกระทำตามวรรคสอง (1) (3) และ (4) ให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ผู้บริหารระดับสูง และผู้อำนวยการกองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำโดยอาศัยอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย และในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีส่วนร่วมเห็นเป็นใจหรือยินยอมด้วยในการกระทำของคู่สมรสหรือบุตรดังกล่าวหรือรู้แล้วเพิกเฉยมิได้ดำเนินการแก้ไข ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรับโทษเช่นเดียวกับคู่สมรสหรือบุตรด้วย

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่บุคคลซึ่งมิใช่บุคคลตามวรรคสี่และเป็นผู้กระทำโดยอาศัยอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดำเนินการในลักษณะผู้ใช้ ผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ของรัฐให้กระทำการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองด้วย

เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้วรรคสอง (5) ให้คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา คณะกรรมการบริหารศาล องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ จัดให้มีระเบียบว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินตามวรรคสอง (5) สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชีหรือกำกับดูแล ทั้งนี้โดยมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ระเบียบดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดในเรื่องทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (1) ยานพาหนะ
- (2) เครื่องมือสื่อสาร
- (3) อาคารสถานที่
- (4) วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องใช้ในสำนักงาน
- (5) สิ่งสาธารณูปโภค

มาตรา 6 บุคคลใดรับประโยชน์จากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรส หรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่นตามมาตรา 5 วรรคห้า โดยรู้เห็นเป็นใจด้วย ในการกระทำดังกล่าว บุคคลนั้นต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดตามมาตรา 5

ในกรณีที่มีนิติบุคคลเป็นผู้รับประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง โดยนิติบุคคลดังกล่าว ไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นต้องระวางโทษเช่นเดียวกับบุคคลตามวรรคหนึ่ง และถ้าการรับประโยชน์ของนิติบุคคลเกิดจากการรู้เห็นเป็นใจของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษเช่นเดียวกับบุคคลตามวรรคหนึ่งด้วย

มาตรา 7 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ผู้มอบให้ ในโอกาสที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือตามที่ได้รับมอบหมาย แม้ว่าผู้มอบจะระบุให้เป็นการส่วนตัวก็ตาม เว้นแต่เป็นสิ่งที่อาจได้รับตามกฎหมายหรือกฎ หรือเป็นสิ่งที่ได้รับตามจำนวนที่สมควรตามกฎหมายประเพณีนิยมในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นการรับการให้ในลักษณะให้แก่บุคคลทั่วไป หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามมาตราหนึ่งที่ตนไม่มีสิทธิได้รับ ต้องรายงานและส่งมอบสิ่งนั้นให้หน่วยงานที่ตนสังกัดในโอกาสแรก ที่กระทำได้แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้ และให้สิ่งนั้นตกเป็นของหน่วยงานของรัฐ โดยให้หน่วยงานนั้นจัดทำบัญชีไว้เป็นหลักฐานและเก็บรักษาหรือ

จัดการสิ่งนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่คู่สมรสและญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งได้รับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทrophyสิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย โดยอนุโลมในกรณีที่คู่สมรสหรือญาติไม่มีสิทธิรับ Trophyสินหรือประโยชน์ดังกล่าว ให้มีหน้าที่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบในโอกาสแรกที่กระทำได้แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามวรรคสองต่อไป

มาตรา 8 ในกรณีที่มีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมีการกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ใดมีพฤติการณ์สื่อว่ากระทำความผิดตามมาตรา 5 หรือมาตรา 6 ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏพฤติการณ์หรือมีการกล่าวหา ในกรณีที่มีความจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสามครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน แต่ต้องบันทึกเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาทุกครั้งไว้ในสำนวน

ความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับแก่ตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดตามมาตรา 5 และมาตรา 6 ด้วย

มาตรา 9 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ยังไม่ถึงสองปีกระทำการดังต่อไปนี้

(1) เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน ลูกจ้าง ผู้รับจ้าง หรือดำรงตำแหน่งอื่นในธุรกิจของเอกชนซึ่งเคยอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของตนในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(2) รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากธุรกิจตาม (1) เป็นพิเศษนอกเหนือ ไปจากที่ธุรกิจนั้นปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในกิจการงานตามปกติ

ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

มาตรา 10 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหรือออกจากราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ กระทำโดยประการใดๆ ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับของทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐซึ่งตนได้รับหรือรู้ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง หรือใช้ ความลับดังกล่าวไปโดยทุจริต เว้นแต่ความลับนั้นมิได้เป็นความลับอีกต่อไป

มาตรา 11 เพื่อประโยชน์ในการระงับหรือยับยั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แก่รัฐ ในกรณีที่สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจแจ้งสัญญาณของรัฐไม่ว่าจะเป็นสัญญาณ ทางแจ้งหรือสัญญาณทางปกครอง เมื่อปรากฏเหตุอันควรเชื่อว่าสัญญาณดังกล่าวกระทำ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยทุจริตหรือมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมซึ่งอาจมีผลทำให้รัฐเสียประโยชน์อย่างร้ายแรงหรือ การทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนัยสำคัญในการ ทำสัญญาณดังกล่าว ให้สำนักงานอัยการสูงสุดแจ้งความเห็นไปยังหน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะเป็นคู่สัญญาและหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นสังกัดอยู่ และให้เสนอร่าง สัญญานั้นและแจ้งความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีหรือองค์การที่มีอำนาจบังคับบัญชาหรือ กากับดูแลหน่วยงานนั้น และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการตามอำนาจ หน้าที่ต่อไป

ในระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีหรือองค์การตามวรรคหนึ่ง ให้ระงับ การทำสัญญาไว้ก่อนจนกว่าคณะรัฐมนตรีหรือองค์การดังกล่าวจะมีมติหรือสั่งให้ ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด

มาตรา 12 สัญญาใดของรัฐไม่ว่าจะเป็นสัญญาทางแจ้งหรือสัญญาทาง ปกครองที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการทำหรือให้ความเห็น ชอบสัญญานั้นโดยทุจริตหรือมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล กับประโยชน์ส่วนรวม หากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งรู้เห็นเป็นใจ หรือรู้หรือควรจะรู้ ข้อเท็จจริงดังกล่าว และยังเข้าทำสัญญานั้น ให้สัญญาดังกล่าวมีผลดังต่อไปนี้

(1) เป็นโมฆะ หากการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีผลทำให้รัฐเสียประโยชน์อย่างร้ายแรงหรือการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนัยสำคัญในการทำสัญญาดังกล่าว

(2) ให้ดำเนินการตามสัญญาต่อไป หากสัญญานั้นเป็นประโยชน์แก่สาธารณะและรัฐไม่เสียประโยชน์เกินสมควร ในกรณีนี้ ให้หน่วยงานของรัฐคู่สัญญามีอำนาจฝ่ายเดียวที่จะแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเพื่อรักษาประโยชน์ของรัฐได้ ไม่ว่าคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม หากคู่สัญญานั้นได้รับความเสียหายให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าทดแทนที่เป็นธรรมแก่คู่สัญญานั้น แต่ไม่ตัดสิทธิหน่วยงานของรัฐที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากคู่สัญญาซึ่งรู้เห็นเป็นใจหรือรู้หรือควรจะรู้ในเรื่องดังกล่าวข้างต้น

(3) กรณีตาม (1) หรือ (2) หากสัญญาส่วนหนึ่งส่วนใดมีลักษณะตาม (1) และไม่ใช่สาระสำคัญของสัญญาทั้งฉบับและอาจแยกออกจากส่วนที่ไม่เป็นโมฆะได้ ให้สัญญาส่วนนั้นเป็นโมฆะ

กรณีตาม (1) (2) และ (3) ย่อมไม่กระทบกระเทือนสิทธิที่ได้รับไปแล้วของบุคคลภายนอกผู้สุจริต

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไล่ส่วนแล้วเห็นว่าสัญญาใดมีลักษณะตามวรรคหนึ่ง

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นผู้พิจารณาและมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง และให้คำสั่งนั้นผูกพันคู่สัญญาและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย แต่กรณีตามวรรคหนึ่ง (1) ให้ยื่นคำร้องภายในสองปีนับแต่วันทำสัญญา

มาตรา 13 ในกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบว่าสัญญาใด มีลักษณะตามมาตรา 12

ให้เสนอเรื่องไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไล่ส่วนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ดำเนินการตามมาตรา 12 ต่อไป

มาตรา 14 ในกรณีที่มีสัญญาสัมปทานของรัฐ หรือสัญญาที่รัฐใช้จัดทำบริการสาธารณะหรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสงสว่างประโยชน์จากทรัพย์สินกระทำความผิดทั้งหมดหรือบางส่วน มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเข้าลักษณะตามมาตรา 12 วรรคหนึ่ง ให้บุคคลดังต่อไปนี้ไม่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอให้ไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุด

(1) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา ซึ่งเข้าชื่อรวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบคน

(2) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเข้าชื่อรวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคน

(3) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(4) ผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน

ลักษณะหรือประเภทของสัญญาของรัฐตามวรรคหนึ่ง และหลักเกณฑ์และวิธีการการเข้าชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งตาม (2) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

คำร้องตามวรรคหนึ่งต้องมีหลักฐานชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการ ไต่สวนข้อเท็จจริงได้

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน ถ้ามีความจำเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน แต่ต้องบันทึกเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาทุกครั้งไว้ในสำนวน ในกรณีที่ไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ว่ามีมูล ให้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุดต่อไป

ให้นำความในมาตรา 12 บรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่สัญญาตาม
มาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม

การพิจารณาและวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดให้เป็นไปโดยรวดเร็วและ
เป็นธรรม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด

ในระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือในระหว่าง
การพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด หากการดำเนินการตามสัญญาดังกล่าวอาจ
ก่อให้เกิดความเสียหายต่อไป คณะกรรมการ ป.ป.ช.

จะยื่นคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุดเพื่อมีคำสั่งระงับสัญญาของรัฐดังกล่าวไว้
ชั่วคราวก่อนก็ได้

มาตรา 15 ภายใต้บังคับมาตรา 12 และมาตรา 14 ในกรณีที่โครงการ
ของรัฐดังต่อไปนี้ มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเข้าลักษณะตามมาตรา 12 วรรคหนึ่ง และ
การทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีผลทำให้รัฐเสียประโยชน์อย่าง
ร้ายแรงหรือการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนัย
สำคัญในการทำโครงการดังกล่าว ให้นำมาตรา 14

มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ให้ยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริต
และประพฤติมิชอบภายในสองปีนับแต่วันเริ่มโครงการ เพื่อสั่งให้ยุติโครงการหรือ
สั่งให้นำโครงการดังกล่าวกลับไปทบทวนใหม่เพื่อแก้ไขให้รัฐไม่เสียประโยชน์ ทั้งนี้
ไม่กระทบต่อการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(1) โครงการตามมติคณะรัฐมนตรี

(2) โครงการของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคซึ่งได้รับความ
เห็นชอบจากผู้มีอำนาจหน้าที่หรือได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว

(3) โครงการของราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว

(4) โครงการของรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
ซึ่งคณะกรรมการของหน่วยงานนั้นได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

(5) โครงการอื่นของรัฐตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดินร่วมกันประกาศกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ลักษณะหรือประเภทของโครงการตาม (1) (2) (3) และ (4) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

มาตรา 16 การพิจารณาและการมีคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามมาตรา 12 และมาตรา 15 ให้เป็นไปโดยรวดเร็วและเป็นธรรม ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา มาตรา 17 เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี และเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งอื่น ต้องแสดงข้อมูลดังต่อไปนี้ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(1) การดำรงตำแหน่งในหน่วยงานอื่นของรัฐทุกตำแหน่ง

(2) การดำรงตำแหน่งในธุรกิจหรือหน่วยงานเอกชนไม่ว่าหน่วยงานนั้นจะมีวัตถุประสงค์แสวงหากำไรมาแบ่งปันกันหรือไม่

(3) การประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นนอกจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่

(4) กิจกรรมอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสดงรายได้ที่ได้จากการดำรงตำแหน่ง การประกอบอาชีพ วิชาชีพหรือกิจกรรมอื่นตาม (1) (2) (3) และ (4) ด้วย

ในกรณีที่มีความเปลี่ยนแปลงของข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ทราบความเปลี่ยนแปลงนั้น

ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงข้อมูลตามวรรคหนึ่ง และการแจ้งความเปลี่ยนแปลงของข้อมูลตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

มาตรา 18 ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีหน่วยงานพิเศษขึ้นภายในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยมีฐานะไม่ต่ำกว่าสำนักหรือเทียบเท่า และมีบุคลากรที่เพียงพอแก่ภารกิจเพื่อรับผิดชอบในการกำกับดูแลและการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนจัดหาบริการแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้ง

ดำเนินการเกี่ยวกับการรณรงค์เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อป้องกันการกระทำผิดเกี่ยวกับการซื้อที่ดินระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

เพื่อประโยชน์แก่การป้องกันการกระทำผิดเกี่ยวกับการซื้อที่ดินระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดทำข้อกำหนดและคู่มือการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐรวมทั้งเอกชน ตามพระราชบัญญัตินี้ และมีหน้าที่ตอบข้อหาหรือที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหาหรือว่าการกระทำที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะกระทำเป็นการซื้อที่ดินระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ทั้งนี้ โดยต้องตอบข้อหาหรือภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับข้อหาหรือ และจะปฏิเสธไม่ตอบข้อหาหรือเพราะเหตุที่เรื่องนั้นยังไม่เกิดขึ้นไม่ได้

เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำการไปตามการตอบข้อหาหรือของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยสุจริต ย่อมไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 19 ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการได้ส่วนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยการกระทำตามพระราชบัญญัตินี้โดยให้นำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 20 เจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคล ตามมาตรา 5 วรรคห้า ผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา 5 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 21 เจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 7 โดยไม่แจ้งรายงานหรือหรือไม่ส่งมอบทรัพย์สินภายในเวลาที่กำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 22 เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 23 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 10 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 24 เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่แสดงข้อมูลรายได้ หรือความเปลี่ยนแปลงของข้อมูลหรือรายได้ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่มาตรา 17 กำหนด หรือจงใจแสดงข้อเท็จจริงดังกล่าวด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 25 บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อยู่ในอำนาจของศาลซึ่งมีเขตอำนาจเหนือคดีทุจริตและประพฤตินิষอบ

มาตรา 26 ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีสิทธิเข้าชื่อกล่าวหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้โดยยื่นต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยหลักฐานตามสมควร หากประธานรัฐสภาเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่ามีกระทำความผิดที่ถูกต้องกล่าวหา ให้ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกา เพื่อตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยผู้ไต่สวนอิสระ

มาตรา 27 ในวาระเริ่มแรกมิให้นำบทบัญญัติมาตรา 5 วรคสอง (5) มาใช้บังคับจนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา 5 วรคหก

ให้ดำเนินการจัดให้มีระเบียบตามมาตรา 5 วรรคหก ให้แล้วเสร็จภายใน
หนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่หน่วยงานใดยังมิได้
ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวให้นำระเบียบที่ออกโดย
คณะรัฐมนตรีมาใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแล
ของหน่วยงานนั้นด้วยโดยอนุโลมจนกว่าจะได้มีการออกระเบียบนั้น

มาตรา 28 มิให้นำบทบัญญัติมาตรา 9 มาใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่ง
พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 29 ให้ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด และประธาน
กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีผลเป็นการทั่วไป
เมื่อได้ประกาศใน

ราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ เว้นแต่ประกาศตามมาตรา 3 มาตรา
5 มาตรา 9 และประกาศกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา 17 ให้
ใช้บังคับได้เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใน

ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

2. ตารางสรุปตัวอย่างโอกาสที่จะเกิดความขัดแย้งกับระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐกลุ่มต่างๆ

กลุ่มอาชีพ	กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาความขัดแย้งกับระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม
ข้าราชการประจำ	ทั่วไป
	<ul style="list-style-type: none"> • การนำข้อมูลลับ/ข้อมูลภายในมาใช้หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือพวกพ้อง • หัวหน้างานซึ่งครอบครัวประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างแต่งตั้งให้ญาติ/คนสนิท/คนที่มีความสัมพันธ์อันญาติขึ้นเป็นผู้อำนวยการกองพัสดุ • การช่วยญาติมิตรหรือคนสนิทให้ได้งานในหน่วยงานที่ตนมีอำนาจ • การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ • การรับงานนอกหรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ/งานโดยรวมของหน่วยงาน • การทำงานหลังเกษียณให้กับหน่วยงานที่มีผลประโยชน์ขัดกับหน่วยงานต้นสังกัดเดิม • การนำรถราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัว และในหลายกรณีมีการเบิกค่าน้ำมันด้วย

กลุ่มอาชีพ	กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
	กลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวกับการตรวจสอบ ประเมินราคา และการจัดซื้อจัดจ้าง
	<ul style="list-style-type: none"> • การหาผลประโยชน์จากความไม่รู้ในระเบียบและข้อมูลของทางราชการของประชาชน โดยเรียกรับเงินและอ้างว่าจะสามารถช่วยให้สามารถเสียค่าธรรมเนียมในการโอนกรรมสิทธิ์ซื้อขายที่ดินในราคาที่ถูกกว่าได้ • ผู้บริหารสถาบันการเงินหวังกำไรในเอเชีย จึงได้ร่วมมือและให้ความช่วยเหลือแก่นักการเมืองในการกู้เงินในวงเงินสูงในรูปแบบการประเมินราคาหลักทรัพย์ค้ำประกันให้สูงเกินกว่าความเป็นจริง • ผู้บริหารสถาบันการเงินใช้อำนาจหน้าที่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอขายที่ดินหรือบ้านพร้อมที่ดินในโครงการของตนให้แก่ลูกค้าของสถาบันการเงิน เพื่อแลกกับความสะดวกในการทำธุรกิจกับสถาบันการเงิน • เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีอากรได้เปิดสำนักงานบัญชีเพื่อทำบัญชีและรับจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัด ซึ่งในเวลาปฏิบัติงานก็จะเลือกให้บริการเฉพาะรายที่ตนเองได้รับประโยชน์จากผู้เสียภาษีเท่านั้น

กลุ่มอาชีพ	กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
	<ul style="list-style-type: none"> • การกำหนดมาตรฐาน (Specification) ในสินค้าที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้องได้เปรียบหรือชนะในการประมูล • การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่บรรณกวาง/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการจ้างเหมา รวมถึงการปกปิดข้อมูล เช่น การปิดประกาศหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้าหรือพันทัดกำหนดการยื่นใบเสนอราคา เป็นต้น
	กลุ่มวิชาชีพอิสระ
	<ul style="list-style-type: none"> • การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ • การใช้สิทธิในการเบิกจ่ายยาให้กับญาติแล้วนำไปใช้ที่คลินิกส่วนตัว • การรับประโยชน์จากระบบการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งให้แก่เจ้าหน้าที่ หรือญาติเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน โดยผู้มีหน้าที่ดูแลบัตรคิวจะเลือกได้มากกว่าที่หน่วยงานกำหนด และไปเรียกจับประโยชน์จากบัตรคิวที่เลือกไว้เกินหล่านั้น จากผู้รับบริการที่ต้องการลดคิว
	กลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม
	<ul style="list-style-type: none"> • การเรียกรับผลประโยชน์จากการอนุญาตให้คืนของกลาง
ประชาชน	การเสนอให้ค่าน้ำร้อนน้ำชา ให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อแลกกับการลดคิวรับบริการ

3. แผนจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ปัจจัยที่จะเกิดความ เสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		
1. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	3	5	15	1. ความคุม กำกับ ดูแลไว้ ศึกษารายการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตามที่กำหนดในแต่ละแนวทาง การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษอย่างเคร่งครัด 2. ความคุม กำกับ ดูแลไว้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อ จัดจ้างจัดทำรายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายไตรมาส และเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการรับทราบ 3. ความคุม กำกับ ดูแลไว้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติราชการด้านจัดซื้อและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง จึงต้องมีความโปร่งใสและซื่อสัตย์กับผู้เสนอราคาในการจัดซื้อจัดจ้าง 4. ความคุม กำกับ ดูแลไว้ศึกษารายการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตามที่ บ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด	กองคลัง

ปัจจัยที่ จะเกิดความ เสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		
2. การใช้อำนาจหน้าที่ ส่วนตัวของประโยชน์	3	4	12	<p>1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรสำนักงาน ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ใส่นโยบายตามมาตรฐานของกบคตและกบปอ ปัญหาการทุจริตของกระทรวงพาณิชย์ อย่างเคร่งครัด</p> <p>2. ควบคุม กำกับ และดูแลให้ปฏิบัติ นโยบายความโปร่งใส การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม อย่างเคร่งครัด</p> <p>3. ควบคุม กำกับ ดูแลการประกาศผลสัมฤทธิ์ภาพปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียน การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้ได้ผลดีปฏิบัติ</p> <p>4. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์</p>	สปท.
3. การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้อง ตามระเบียบ	3	4	12	<p>1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงินและการคลัง อย่างเคร่งครัด</p> <p>2. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรสำนักงานปลัด กระทรวงพาณิชย์ ใส่นโยบายปฏิบัติตามประกาศผลสัมฤทธิ์ภาพปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียน การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบ กระทรวงพาณิชย์ อย่างเคร่งครัด</p>	กยตคลัง

ปัจจัยที่ จะเกิดความ เสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		
4. การเมื่อประกอบอาชีพ ของผู้รับจ้างในการจัด ซื้อ จัดจ้าง	2	4	8	<p>1. ความคุม กำกับ ดูแลใช้ให้ราชการ และบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความโปร่งใส การเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ราชการเป็นปฏิบัติตัวอย่างเคร่งครัด</p> <p>2. ความคุม กำกับ ดูแลการประกาศหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับข้อจ้างเรียน การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้ได้ยึดถือปฏิบัติ</p> <p>3. ความคุม กำกับ ดูแลใช้ให้ราชการ และบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติตามคู่มือลปจระโยชน์ทับซ้อน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์</p> <p>4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย TCC Zero Corruption ซึ่งจากหน่วยงานราชการและภาคประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนิน การป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้ครบคลุม และทั่วไธมากยิ่งขึ้น เพื่อร่วมสร้างแนวทานและมาตรการใน ดำเนินการสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการของ กระทรวงพาณิชย์ จึงเี่ยงจากการทุจริตทุก รูปแบบ</p>	<p>กองคลัง</p> <p>ส.ป.ท.</p> <p>ส.ป.ท.</p> <p>ส.ป.ท.</p>

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐวัฒน์ อริย์ธัชโกดิน, สรุปรายงานผลการประเมินดัชนีวัดความโปร่งใสหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี พ.ศ. 2555, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, 2556.
- ณัฐนันท์ อัคร์ฉัตรศักดิ์ และคณะ, "การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์การภาครัฐที่มุ่งเน้นการดำเนินการในเชิงธุรกิจ", สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, 2553.
- นายอุทิศ ชั่วศรี, เอกสารประกอบการบรรยาย "การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests)" สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ, 2559. นนทบุรี
- พรดศักดิ์ ผ่องแผ้ว และคณะ, "องค์ความรู้ว่าด้วยการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการไทย", สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ, กรุงเทพฯ, 2539.
- ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (2559). สรุปรสาระโครงการ "การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) ตามกฎหมาย ป.ป.ช." เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2559. นนทบุรี

สำนักงาน ก.พ. (2552). ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest). กรุงเทพฯ + สถาบันพัฒนาข้าราชการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. คู่มือดัชนีวัดความโปร่งใสหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี พ.ศ. 2554, คณะอนุกรรมการจัดทำดัชนีวัดความโปร่งใส หน่วยงานภาครัฐ, กรุงเทพฯ, 2555.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. คู่มือแนวทางการกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมสำหรับนิติบุคคลในการป้องกันการให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ ตามมาตรา 123/5 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558), คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติให้ความเห็นชอบ ในการประชุม ครั้งที่ 847 -18/2560 เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2560

คอลัมน์มุมมองข้าราชการ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับที่ 21548 ปีที่ 68 ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 19 มกราคม 2560

คณบดีผู้จัดทำ

นางสาวมิ่งพรธรม เจียรวิริยะพันธ์

นางสาวนัททยา เจิงสะอาด

นางศรณภา เสงี่ยมประเสริฐ

นางสาวณัฐภาภักดิ์ญ์ คีศักดิ์เทวินทร์

นางสาวสุภาวดี อีระวงศ์วิญญู

นางสาวนันทันภัส บุญยวีร์วิษ

นางสาวพรยงค์ เขียงศรี

นางสาวนันทิสรา พักพิมาใจ

นางสาวกรรณิการ์ เต็มประโดน

รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ /
หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน
การทุจริต

ที่ปรึกษาการพาณิชย์ /
รองหัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน
การทุจริต

นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ
นิติกร

นิติกร

นักจัดการงานทั่วไป

นักจัดการงานทั่วไป

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

MOC **ZERO** **CORRUPTION**

จัดทำโดย : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงพาณิชย์

563 ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

พบเห็นการทุจริตประพฤติมิชอบโปรดแจ้ง สายด่วน 1203

โทรศัพท์: 02-507-6220 โทรสาร: 02-507-6217

Website : <http://acoc.ops.moc.go.th>

E-mail : anti_corruption@moc.go.th

Facebook Page : MOC-ZeroCorruption